SOLDATUL

Nr. 202 | APARE MARTEA, JOIA și SAMBĂTA | Foaie de lămuriri și informații pentru ostași | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR. SARINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

PALATUL INVALIZILOR

Din porunca Mareșalului Ion Antonescu, Casa Ostășească a invalizilor, văduvelor și orfanilor din războiul de acum va îngriji să se zidească în București un mare palat, în care marii mutilați să afle ocrotirea cea mai atentă și un traiu pe măsura jertfei lor neprețuită. Această clădire, care prin măreția ei va trebui să întruchipeze întreaga recunoștință a neamului și să o vestnicească în conștiința generațiilor viitoare, ca un exemplu și un îndemn de înaltă moralâ națională, va fi nu numai una din podoabele arhitectonice ale Capitalei, ci și un mare institut de reală umanitate și de nobilă educație patriotică. In cuprinsul ei, cei ce, prin eroismul lor în bătălie și-au pierdut vederea, au rămas ologi sau ciungi, incapabili să se susțină în viață prin atributele firești ale minții și brațelor lor, vor găsi un azil plin de dragoste, și de devotament, într'un cadru de confort și înlesniri technice sau științifice, care să le facă existența cât mai ușoară și mai demnă. Ceilalți invalizi, cu invalidități parțiale vor avea în secțiile de reeducare profesională, după priceperea minții lor și după puterile ce le-au mai rămas întregi un isvor de nenumărate posibilități de a se face utili lor, familiilor lor și societății. Poate că tot aici orfanii vor avea căminul lor și văduvele o întrebuințare, ca educatoare, lectoare, supraveghetoare sau infirmiere, în roluri deci, pentru cari sufletul lor, greu încercat, le face mai apte de îndeplinire decât pe orice altă categorie de femei.

Lucrarea va fi costisitoare, dar înaltul scop ce se urmărește prin realizarea ei integrală va înfrânge toate greutățile și orice piedecă. După socotelile făcute de specialiști, construcția Palatului Invalizilor și înzestrarea lui cu utilajul și mobilierul necesar, cere o cheltuială de peste un miliard de lei, sumă pe care bugetul supra încărcat de sarcinile băneștl ale războiului nu poate să o suporte singur. De aceea se face apel la dărnicia tuturor pentru adunarea fondurilor trebuitoare și se oferă marilor donatori titluri onorifice de ctitori, cu resfrângeri protocolare în Stat. E o invitație elegantă de participare la o mare acțiune morală și națională, care va fi desigur înțeleasă și prețuită. Guvernul ar fi putut să vină, în acest scop, cu un impozit special, perfect justificat, asupra averilor cumulate datorită împrejurărilor economice, favorabile pentru unii, și rezultate din starea de război. N'a făcut-o însă, tocmai fiindcă realizarea Palatului Invalizilor trebuie să rezulte dintr'un gest de reală recunoștință a patriei față de eroii neamului și pentrucă la temeliile mărețului edificiu trebuie să stea cimentul moral al solidarității românești, una, veșnică și indestructibilă.

D. I. Cucu

Pe frontul Stalingradului aviația română își merită faima. (P.P.)

RĂZBOIUL SUBTERAN

de lt.-colonel BENARY

In ultima vreme comunicatele de război au vorbit despre lupte subterane în unele sectoare din Răsărit. Articolul de mai jos înfățișează istoricul și natura acestui fel de luptă.

Zeul Războiului cere în zilele noastre supunere tuturor elementelor naturii. Mâna lui puternică nu se întinde numai deasupra turburatei scoarțe a pământului, nu numai asupra întinsului apelor, ci străbate și văzduhul, se afundă în adâncurile mărilor și scormonește chiar în măruntaiele lui pământul pe care trăim.

Antichitatea însăși a cunoscut războiul minei subterane. „A pune foc" se numea tehnica ei. Cel care ataca săpa tuneluri până sub zidurile fortărețel asediate, le sprijinea pereții cu trunchiuri de copac și grinzi cărora le dădea foc în momentul când socotea că a ajuns cu săpăturile în punctul unde zidurile sunt deasupra și nu se mai reazămă decât pe acești susținători de lemn. Apărătorii cetății căutau să evite primejdia prin dărâmarea tunelului înainte ca el să ajngă sub ziduri.

Odată cu descoperirea pulberei explosibile războiul de mine a intrat într'un nou stadiu. Mari încărcături explozibile erau zidite la capătul tunelelor și aprinse apoi cu ajutorul unor fitiluri. Sub acțiunea explozilor produse, adesea cele mai solide ziduri s'au năruit. Veacurile 17 și 18 au fost epoca de înflorire a războiului de mine. Francezii, turcii și venețienii treceau drept mari maeștri în această artă. La asediul Candiei din insula Creta, venețienii ar fi făcut să sară în aer nu mai puțin de 1172 mine în războiul cu turcii (1667—1668). Puitorii de mine subterane ai lui Frederic cel Mare și ai lui Napoleon se numărau printre trupele de elită. Gravuri vechi îi înfățișează cu niște figuri marțiale, cu târnăcoape și sape, ori chiar cu șorțuri de piele.

In secolul al 19-lea, odată cu proectilul explozibil, s'a descoperit un mijloc de luptă deosebit de potrivit pentru a face spărturi în valurile de apărare și în ziduri, războiul minelor subterane a trecut oarecum pe al doilea plan. In luptele de poziție ale primului război mondial, când tranșeele și adăposturile nu permiteau proectilului explozibil un teren suficient de acțiune, s'a revenit la mina subterană. Locurile unde ea a fost mai mult folosită se numeau Champagne, Argonne și Dolomites. Culmea a fost atinsă în Iulie 1917 la Wytschaete. Englezii au adus acolo și au făcut să explodeze simultan 454 tone de material. Explozia a deschis în frontul german o spărtură atât de largă încât englezii au putut ocupa în atacul pe care l-au întreprins apoi, întreaga regiune de înălțimi de la St. Eloi, care domină câmpia Flandrei.

In războiul actual, în care până acum fronturile au fost mai mult sau mai puțin în mișcare, mina subterană a apărut foarte puțin ca mijloc de luptă. Abia la începutul lui Octombrie anul acesta comunicatele armatei germane au anunțat că bolșevicii au început acest sistem de luptă. La Orel încercarea lor de a smulge germanilor o importantă înălțime cu ajutorul minării a eșuat.

Războiul de mine modern folosește toate progresele științei și tehnicei, geologi și specialiști, mașini de furaj de toate felurile, sisteme de scoaterea apei din ganguri, instalarea de șine pentru transportul pe vagonete al pământului săpat. Dar el nu poate renunța la munca omului, la sapă și târnăcop. Acest război caută să acopere sgomotul trădător al ciocănițurilor prin focul tunurilor și mitralierelor, sau încearcă să îndrepte pe o cale greșită atenția inamicului prin punerea în funcțiune a unor ciocane în alte

(Continuare în pag. 5-a)

REGELE-SIMBOL LUMINOS

După călătoriile de inspecții pe care le-a făcut pe front, acolo unde se zidește viitorul Patriei și unde ostașii L-au primit cu bucuria furtunoasă a marilor regăsiri, Majestatea Sa Regele Mihai I a fost din nou prezent în mijlocul ostașilor, la Constanța, unde a inspectat unitățile Marinei Regale Române, împărțind vitejilor marinari ai glorioaselor nave române și germane din Marea Neagră, decorațiile acordate. A fost o înălțătoare sărbătoare ostășească, care s'a desfășurat sub semnul tradiției formată de Marii Regi înaintași și de voevozii de altădată, de a duce în mijlocul ostașilor prezența lor ca un simbol al solidarității naționale și ca o garanție a împlinirii idealurilor de luptă. A fost o nouă și strălucită dovadă a legăturilor sufletești ce există între Coroană și Armată, și care astăzi ca și în trecut fac puterea Dinastiei. Avem un rege tânăr, cu suflet întraripat în credința națională și în idealurile de afirmare și de luptă ale acestui Neam. Astăzi, când țara luptă, armata are sufletul acestei tinereți avântate, spre care se îndreaptă speranțele tuturor, ca spre un soare, dătător de viață nouă. Puterea unei armate stă în pregătirea ei, dar nu mai puțin în elanul ei de luptă, care se sprijină pe sănătatea din lăuntru a țării. Sănătatea aceasta o are astăzi țara prin Regele și prin Conducătorul ei, care reprezintă toate nădejdile de mai bine ale Neamului. Avem un Rege tânăr cu suflet curat, curat ca și idealurile de luptă ale celor care-și varsă sângele pentru biruința țării. Il avem în mijlocul nostru ca un simbol luminos spre care ochii se ațintesc cu dragoste și bucurie.

Când se află în mijlocul ostașilor, Regele aduce cu El puterea acestui simbol. Urările cu care-l primesc sunt expresia bucuriei lor și a recunoștinței.

La Constanța, M. S. Regele Mihai I, a adus acest simbol și expresia bucuriei marinarilor ostași, a fost a admirației și a recunoștinței. A fost o sărbătoare luminoasă a unei solidarități, a unei afinități, a unor legături sufletești, care vin pe linia unei tradiții, dar care o depășesc, continuând-o cu strălucire.

Țara a auzit ecoul inimilor care au bătut în piepturile ostașilor, când Regele a fost din nou între ei, ca să le înmâneze semnele recunoștinței Patriei pentru lupta și pentru jertfele lor pentru înălțarea și pentru viitorul Patriei.

Și'n acest ecou au ascultat, însăși bătaia inimilor noastre, pentru Regele tânăr, simbolul luminos al viitorului și al biruinței.

Serg. t. r. Mihail Șerban

VITEJII TUNARI DIN 22

Schiţă de GEORGE DORUL-DUMITRESCU

In ziua aceea un nor gros acoperea cerul, ca o prevestire. Incepură să cadă, răsleţi, picuri grei de ploaie şi odată cu ei parcă gurile iadului îşi deschiseră porţile. Era ceasul de după amiază şi toate tunurile bolşevicilor, ca la o comandă, toate deodată, dădură drumul gurilor de foc. Tremura pământul şi tremura şi firul ierbii. Norii de deasupra s'au destrămat parcă, lăsând să se străvadă o rază senină de cer albastru.

Ai noştri zăriră curând pornind infanteria inamică la atac. Se împărţiră pe dată ordine scurte, dar în acelaş timp se observă că reţeaua telefonică a regimentului este întreruptă din cauza bombardamentului. Astfel că regimentul era pus în greaua siutuaţie de a nu putea face nimic faţă de atacul inamic.

Dar, ca de multe ori în acest război sfânt, câţiva din ostaşii noştri au răspuns şi acum cu un desăvârşit curaj şi o totală abnegaţie chemării înalte a datoriei faţă de ţară. N'au stat mult pe gânduri şi-au pornit prin potopul de fier, înfruntând vitejeşte moartea.

Nici unuia nu-i pasă de moarte. Fiinţa lor aproape că nu-i mai stăpânea în nici un fel. Singurul gând le-a fost atunci hotărârea nestrămutată de a restabili cât mai repede cu putinţă liniile telefonice. Au reuşit întocmai. Pentru marea lor bravură, comandantul regimentului îi citează cu cuvinte calde şi demne prin ordinea de zi.

De aci încolo bravii ostaşi ai regimentului merg, pas cu pas, alături de ceilalţi camarazi, cucerind fiecare bucată de pământ basarabean, redându-le, în felul acesta, prin vitejia şi jertfa lor, neamului românesc dela care fuseseră hoţeşte smulse. Desrobesc Basarabia şi ajung pe malul Nistrului. A fost ca un oftat de uşurare şi al pământului. Bătrânul fluviu, martor atâtor biruinţe româneşti, s'a sbătut mai aprig în matca lui, dând luminoasă veste dela Hotin până la Cetatea Albă.

Luna August găseşte regimentul luptând pe urmele paşilor lui Duca Vodă, cu ceata lui de Moldoveni, în Transnistria.

In ziua de 31 August în faţa unui puternic atac inamic, la Est de Volci, Batalionul III/25 Infanterie e silit să se retragă, cedând puţin teren atacului care în felul acesta se apropie de poziţiile bateriilor Divizionului III. Intervine însă bateria 4-a, care deschide numaidecât focul asupra coloanelor bolşovice. Rezultatul e nimicitor pentru bestiile roşii, totuşi distanţa prea mică care-i despărţea de locul bateriei le ajută să distrugă un tun şi să omoare doi oameni. Lupta e crâncenă. Ostaşul român îşi apără cu atâta dârzenie fiecare tun în parte, că inamicul e înmărmurit. Numai datorită acestei vitejii aproape supraomeneşti, se pot scoate tunurile din poziţiile lor, nelăsându-le pradă vrăjmaşilor. Mai mult încă, Divizionul II ocupă poziţiile la Nord de satul Alexandrowska, reuşind totdeodată să înconjoare locul din trei părţi, astfel că la orele 4 are putinţa să sprijine temeinic Batalionul II de infanterie, în vechea direcţie părăsită dimineaţa, satul Volci. La căderea serii satul e din nou în mâinile Românilor.

Prin ordinul de zi se citează faptele de arme, cu adevărat strălucite, ale Divizionului II şi Bateriei a 4-a. Curând însă alte mărturii de eroism şi de glorie vin să încununeze faptele tunarilor români.

Drumurile lungi şi obositoare. Peste întinderile haine ale stepei, ochiul soldatului, deprins cu meleagurile ţării noastre, oble şi odihnitoare privirii, nu întâlneşte decât jale şi pustiu. Totul se desfăşoară aici în necuprinse zări cenuşii, pe cari praful ţărânei le face şi mai mohorâte. O culoare de putred, de uscat, de mort, sporeşte hidoşenia acestor ţinuturi nesfârşite. Incepe stepa Nogai, nume urât ca şi al oamenilor cari o locuesc: tătari, cu nasul cârn, pielea măslinie şi ochii oblici. Mulţi din ostaşi îşi amintesc, de bună seamă, din paginile de istorie şi de chin îndurate odinioară, în trecut, de strămoşii noştri, pe urmele prădalnice tătăreşti. De aceea îi mână în luptă un avânt neistovit. De aceea nu cunosc oboseala şi nici suferinţa. Fiecare din ei are de răzbunat o durere a veacurilor strămoşeşti. Şi fiecare strânge arma mai tare, înfige baioneta mai adânc, loveşte mai cu sete, iar regimentul nostru nu vrea să se lase mai prejos.

Sosise luna Septembrie, ziua de 2. Inamicul porneşte un atac puternic împotriva Batalionului II din 35 Infanterie şi III din 25 Infanterie, sprijinite din faţă de alt Batalion al aceluiaş regiment. Ai noştri trag cu furie. Valurile bolşevice se răresc văzând cu ochii, dar numărul lor este prea mare, ca şi pustia de ţară care o au. Vin valuri după valuri, nesfârşite rânduri cenuşii de bazbuzuci cari nu cred decât în Iad şi în diavol. Ai noştri nu ştiu cum să le mai ţie piept. Un trăsnet deodată, cumplit. Şi un obuz le desparte, ca la prăşilă, rândurile nelegiuite. Un freamăt de bucurie în poziţiile noastre, căci se cunoaşte după sgomot, că a luat cuvântul Divizionul II din 23 Artilerie! Deci, nici o îndoială: praf şi pulbere se va alege de bolşevici. Şi a fost întocmai. Aşa că cele 962 de trageri, aruncate cu o îndemânare de nedescris, au făcut ca încercarea inamicului să fie pe loc destrămată. Din informaţiile culese dela prizonieri, bolşevicii numărau 5-600 de oameni, din cari foarte puţini rămăseseră în viaţă, restul se predaseră sau şi mai puţini au fugit năuciţi spre Odesa. Deci şi de data aceasta divizionul II a fost la înălţime. De acum încolo, unităţile cari luptă alături de el, vor avea totdeauna un cuvânt, care deşi spus în glumă, nu va fi deloc departe de adevăr: „Când mergi cu Divizionul II, ştii dinainte că ai de luptat nu cu bolşevicii, ci cu morţii".

In ziua de 5 Septembrie un prizonier bolşevic dă ştirea preţioasă că inamicul este gata, pregătit să dea atacul, înarmat din belşug cu tot felul de arme automate, branduri, tunuri, strânse laolaltă pe linia ferată.

Tunarii nu pierd vremea. Pe loc, la aflarea ştirii, pun tunurile în bătae cu obiectiv precis. E deajuns să spunem că ruşii au amuţit; mulţi din ei, pe veci.

Inaintarea se făcea tot mai greu, căci aveai de ţinut piept unui duşman din ce în ce mai numeros. Ostaşii însă aveau hotărât o ţintă şi calea lor o'ştiau fără întoarcere. In clipa în care se cereau anume jertfe, fiecare din ei dădeau cu însufleţire. Printre alte exemple, este şi cel al sergenţilor Cărare Ion, Onciu Nicolae şi Boboc Dumitru, aceşti doi din urmă decoraţi cu „Bărbăţie şi Credinţă clasa III-a", pentru faptul de a fi ridicat în ziua de 12 Iulie tunul pe creastă, sub vârtejul ucigător al brandturilor ruseşti şi al tunurilor grele, trăgând deschis, la vedere; cum se zice, în rândurile inamice, zdrobindu-le, întorcându-le din cale.

In aceiaş zi, fruntaşul Pânzaru Petre din bateria 5-a, controlând firul telefonic, zăreşte nu departe de locul său o mogâldeaţă cenuşie. Un singur gând i-a fulgerat atunci prin minte. Şi pe dată, târându-se pe brânci, încet şi nesimţit, se apropie de bolşevic. Cât ai clipi, îi sare rusului în spate, turtindu-l cu un pumn sdravăn în ceafă. Păgânul n'a zis nici cârc, iar mai târziu când l'a prezentat ca *musafir* al Divizionului, de acum încolo fruntaşul Pânzaru Petre s'a gândit, zâmbind, că o asemenea vânătoare repetată n'ar strica în fiecare zi...

Din zori încă ostaşii observaseră în tabăra duşmană mişcare şi freamăt. Aceasta însemna, ştiau ei bine din alte dăţi, pregătirea unui atac. Şi nu s'au înşelat, căci timp de trei ore trupele inamice au încercat să se scurgă pe şoseaua ce înconjura dealul, pentru a ocupa poziţiile mult mai bine aşezate la marginea unei păduri. Dar au intervenit tunurile divizionului III şi II, destrămând ca soarele aburii în dimineaţa de vară sub focul lor ţintit de minune, cetele cenuşii. Divizionul II a avut partea sa de biruinţă. Incepând cu orele 6 după amiază, bolşevicii se pregăteau de atac. Ai noştri însă nu le dau pas. Se chibzueşte repede şi numai decât sunt scoase din poziţie 4 obuziere şi aşezate pe flanc. Dudue pământul. Lumina s'a făcut parcă mai mică şi soarele a pălit. Se părea că nimic nu mai trăeşte pe lume în afara trăsnetelor celor patru tunuri cari revarsă deasupra crestei, între dealul Lăpuşnei şi dealul Mlădineştii Mari, foc înfricoşetor, ducând pieirea păgânilor cari au amuţit, neîndrăznind, dintre ei, nici un singur om să se strecoare peste această creastă. Totuşi răspund câteodată. Dar se vede că aşa ne este sortit să le-o luăm mereu înainte. Obuzele noastre cad parcă ar fi conduse de un destin; destinul poporului românesc. Nimiciţi, sfârtecaţi, îngroziţi, tragerea lor nu mai e decât o sbatere năucită a unor fiare încolţite.

Neînfricaţii comandanţi de tun, aproape că nu-şi pot reţine bucuria. Sergentului Carp Grigore îi arde de glume, căci la fiecare obuz eliberat trimite bolşevicilor, cu un chiot haiducesc şi o înjurătură românească, cuvânt de altfel demn de obuzul celor cărora le este adresat. Pe faţa celor cari execută tragerile, ostaşii Carp Grigore, Lungu Cezar, Zlătaru Alexandru şi Mircea Constantin, oboseala şi şiroaele de nădusală aproape n'au ce căuta. Şi-a făcut loc, transfigurându-le, iluminarea clipelor de adâncă fericire. Tot ce-i omenesc s'a plămădit în jarul care porneşte dela suflete — biruitorul suflet românesc. Işi şterg pe rând cu mâneca cămăşii fruntea îmbrobonată şi n'au timp de aşteptare. Clipele le sunt prea preţioase, par decişi să stingă pe loc şi de odată, întreg neamul bolşevic... Trag cu nădejde. Cu sete. Cu furie.

Dar ce frumos li s'a aninat mai târziu, pe tunica lor aspră, culorile suave ale „Bărbăţiei şi Credinţă!"

Unitatea înaintează mereu. Zilele se scurg aceleaş, cu lupte din ce în ce mai dârze. Numai noaptea câteodată, rar, de poposeau la margini de lanuri coapte şi aveau linişte câteva ceasuri, atunci şi-aminteau toţi de acasă. Aceleaşi doruri neschimbate, dela cel mai mare la cel mai mic. Dar nu se ştie cum sau tocmai din pricina asta, a doua zi erau mai hotărâţi în a învinge, mai tari, mai oslaşi.

CÂTE PUŢIN DIN TOATE CELE

Istoria doctoratului

In Germania, titlul de „doctorat" se dădea în Evul Mediu în genere tuturor savanţilor, iar dela secolul al 13-lea numai pentru profesorii universitari. In ordinea rangurilor sociale deţinătorii acestui titlu se bucurau de o consideraţie înaltă, fiind după legea Reichului înaintea aristocraţilor simpli şi egali cavalerilor. Deci obţinerea pălăriei de doctor avea loc numai după examene severe şi după cele mai diferite ceremonii. Aceasta se mai făcea acum 200 ani la Universitatea din Basel, fondată în 1460 de Papa Pius II. Deosebit de sever erau examinaţi candidaţii în medicină. După acceptarea originei familiare şi renumelui, aveau loc examene, exerciţii clinice, conferinţe asupra anumitor teze în faţa publicului, în biserică, apoi urma promoţia în catedrală, după care trebuia să ţină un discurs în latină, să facă un jurământ, urmând apoi discursul. După alte ceremonii candidatul primea un inel, fiind astfel căsătorit simbolic cu muzele, i se punea în jurul taliei un cordon de aur pentru curaj şi tărie, şi i se aşeza pe cap pălăria de doctor, atât de mult dorită. Aceşti medici proaspeţi promiteau, prin strângerea mânei, că vor face onoare rangului lor, primeau o diplomă a Facultăţii de medicină, care le dădea dreptul să facă medicamente, să dea consultaţiuni şi să ţină dispute şi prelegeri la catedrele înalte. Finalul promoţiei o forma o procesiune solemnă şi o masă festivă în restaurantul cel mai apropiat.

„Aur — romantismul şi blestemul metalului galben"

In editura Goten-Verlag a apărut o carte foarte interesantă, cu multe ilustraţiuni de profesorul dr. Ernst Schultze, intitulată „Aur — romantismul şi blestemul metalului galben". Cartea, scrisă într'un stil curent şi uşor, arată amănunţit semnificaţia aurului pentru relaţiile dintre popoare în trecut şi în prezent şi efectele sale în decursul istoriei asupra politicii, finanţelor şi economiei. Dă deasemenea o privire generală asupra repartizării actuale a aurului pe globul pământesc, zăcămintelor de aur, exploatării şi consumului, precum şi „secării" lui. Valoarea şi interesul cărţii constă îndeosebi în bogatul material istoric, asupra metalului galben. Din punct de vedere al istoriei mondiale, aurul a avut o importanţă imensă. Până în zilele noastre a cauzat numeroase campanii de cucerire şi prădare, încingând necontenit ura popoarelor. Cum s'a putut ca acest metal să fi fost făcut baza valutei popoarelor bogate fiind declarat chiar indispensabil pentru economie? Astăzi, o naţiune după alta renunţă la aur ca mijloc de valută. Bogăţia inepuizabilă a forţei unui popor, activitatea economică şi spirituală îi iau loc, munca vie înlocuieşte metalul galben.

Pericolul cancerului prin catran

Germania urmăreşte să combată cancerul, atât de răspândit, printr'un tratament cât mai timpuriu. Profesorul Bauer, directorul Clinicei universitare de chirurgie din Breslau, este împotriva părerii că numărul bolnavilor de cancer a crescut

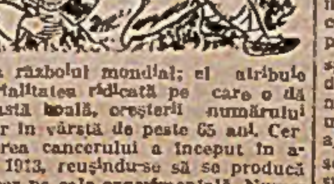

dela războiul mondial; el atribuie mortalitatea ridicată pe care o dă această boală, creşterii numărului celor în vârstă de peste 65 ani. Cercetarea cancerului a început în anul 1913, reuşindu-se să se producă cancer pe cale experimentală. Numeroase cazuri de cancer profesional, cancerul pulmonar la lucrătorii din minele de radium, etc., au deschis calea pentru constatarea cauzelor fizico-chimice ale cancerului. Dar cele mai multe cazuri de cancer profesional provin din catran. Indeosebi hidro-carburile sunt provocatoare de cancer. S'a observat că substanţele cele mai primejdioase în acest sens sunt înrudite foarte de aproape unor substanţe din corpul omenesc, de pildă cholesterinei şi acizilor fierei. Mulţi sunt astăzi de părere că astfel de substanţe provocătoare de cancer se produc în corp prin procedee de asimilare anormală. Se speră ca pe calea influenţelor fizice ale razelor Roentgen şi de radium să se găsească substanţe chimice, care să distrugă celulele de cancer. Astăzi s'au găsit însă metodele pentru evitarea can-

cerului, îndeosebi în ce priveşte cancerul profesional.

7000 m. de conducte electrice într'un avion

Cine cunoaşte realizările extraordinare ale avioanelor de luptă, de vânătoare şi de transport moderne, cunoaşte şi munca de calitate depusă de industria aeronautică şi de motoare. Pentru a asigura munca perfectă în toate amănuntele cu toată cifra imensă a producţiei, s'a intercalat în fabricaţie un sistem extrem de fin de măsurări şi controlări, care contribuie la constatarea şi înlăturarea greşelilor în material şi prelucrare. Controlul începe la cele mai mici amănunte. Materialele de construcţie sunt cercetate regulat în privinţa componenţei lor, în maşini speciale diferitele piese şi instalaţii dovedesc rezistenţa lor faţă de cele mai felurite influenţe posibile. Un mare rol joacă astăzi controlul cu ajutorul razelor Roentgen, prin care se pot constata greşelile la turnare, sudare, etc. Funcţionarea instalaţiilor electrice — un avion Ju 88 german conţine circa 7000 m. de conducte electrice, — funcţionarea diferitelor piese hidraulice se controlează în timpul construcţiei prin aparate speciale, înlăturându-se imediat orice lipsă. Motorul terminat este şi el supus unei probe, fiind apoi din nou cercetat în detaliu. Abia apoi este montat. Intregul avion este deasemenea supus unui control sever pe teren şi în sbor. Abia după acestea toate pleacă pe front, unde echipajele ştiu că fiecare avion pe care-l preiau este o armă superioară, care face faţă oricărei cerinţe.

PENTRU CE LUPTĂM

Revista italiană „L'illustrazione Italiana" din Milano consacră recent un număr României și gloriosaelor fapte de arme săvârșite de ostașii români pe frontul de Răsărit, în lupta contra comunismului. Primul articol intitulat: „Pentru ce luptăm" este semnat de d. prof. Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de miniștri. Arătând rostul luptei românilor la poarta dinspre Răsărit a creștinătății vicepreședintele Consiliului de miniștri al României, relevă între altele că România luptă deoarece are o conștiință europeană și pentru misiunea de mâine a poporului român, poarta latină împotriva slavilor din Răsărit.

Europa a fost de întotdeauna ținta poftelor de cutropire venite din Răsărit. Nenumărate hoarde barbare plecau din deșerturile Asiatice în goană după pradă. Apusul le atrăgea ca un miraj. Soarta a voit ca în drumul acestor revărsări păgâne să ne așeze pe noi. Poartă la Răsărit a trebuit să suportăm cei dintâi loviturile sălbatice date de năvălitori.

Uneori năvălitorii erau mulți cât nisipul mărilor și frunza codrilor. Atunci ne răsbeau și treceau peste trupul nostru, inundând Europa. Dar niciodată nu reușeau să ne șteargă de pe suprafața pământului. Ca și lanurile de grâu, bătute de furtuni, ne ridicam din nou capul la primele raze de soare, sub scutul primelor zile de pace. Și iarăși ne așezam de pază în fața sălbăticiei din Orient.

Timpurile noui au adus o așezare relativă a popoarelor. Întâmplarea a făcut însă ca și de data aceasta să avem vecin spre Răsărit un popor tot atât de lacom ca și hoardele din trecut. Deși stăpâni pe un teritoriu imens, ruși continuau să dorească pământul vecinilor. Țelul rusesc de totdeauna Constantinopolul, ducea prin România. Basarabia era prima etapă, după care tot pământul românesc trebuia să treacă sub domnia țarilor nesățioși.

Evenimentele au urmat cu o logică implacabilă. Cei dintâi loviți am fost noi. Peste trupurile noastre, rușii cereau drum înspre Europa. Basarabia și Bucovina erau cele dintâi brazde tăiate din trupul țării. Ar fi urmat imediat ocuparea Moldovei și Dobrogei, pentru ca apoi să devenim cu toții o anexă roșie.

Am reacționat și de data aceasta cu aceiași tărie și același elan. Am reușit să înfrângem un dușman numeros și înarmat până în dinți. Am făcut să cadă la picioarele noastre cele mai întărite cetăți din lume și azi urmărim departe, la mii de kilometri, dușmanii bătuți.

Războiul acesta se va termina cu biruința noastră desăvârșită. Vom închide pentru mult timp poarta din Răsărit pofticioșilor sale de cucerire. Așa după cum a spus-o însă d. prof. Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de miniștri, va trebui să stăm și pe mai departe de veghe, pentruca în clipa când balaurul își va înălța din nou capul, să lovim crunt, să sugrumăm din fașe poftele nesătioși.

Sentinelă latină la porțile Răsăritului am fost și vom rămâne întotdeauna. Ne-am făcut în trecut datoria, ne-o facem în prezent și ne-o vom face în viitor.

Serg. t. r. Ion Munteanu

MADAGASCARUL

Cea mai mare insulă din Oceanul Indian

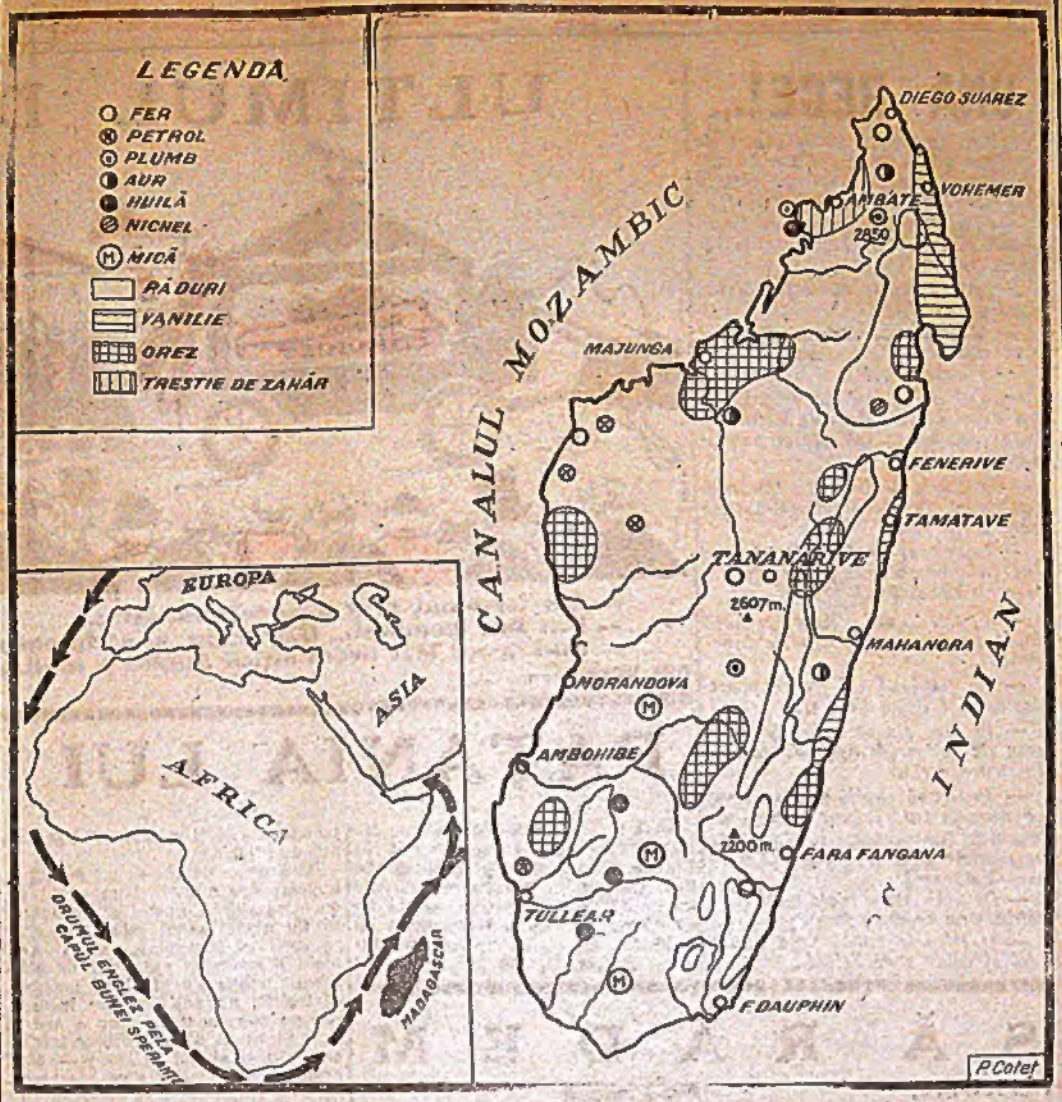

Poziția Madagascarului și situația sa economică

Descoperirea unui nou drum spre India, ocolind Africa pe la Sud și stabilirea legăturilor comerciale între Europa de Apus și Asia, a avut drept rezultat descoperirea tuturor insulelor din Oceanul Indian care fac parte din Africa, și care sunt împărțite între Franța (Madagascar, Comore și Insula Reunion) și Anglia (insula Mauriciu, Insula Rodrigues, arh. Seișele și Amirante).

Istoricul descoperirii

Descoperită de navigatorul spaniol Fernando-Suarez pe la anul 1506, insula Madagascar intră în stăpânirea Franței în vremea regelui Ludovic al XIII-lea, când se stabilește un comptoir la Fort-Dauphin; explorarea insulei realizându-se abia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea când o mulțime de negustori, misionari și învățați, se așezară în insulă.

În 1895, Madagascarul devine colonie franceză.

— Așezată între 26 și 12 latitudine sudică insula are o suprafață de 592.350 km. mai mare deci ca Franța. Situată la 300 km. la Est de Africa de care o separă canalul Mozambic.

Reliefiul este format în general dintr'un mare podiș înalt de 800—1400 m. ale cărui margini au aspectul unor adevărați munți, (Natal, Coloni Cap), dar cari de fapt nu sunt decât treptele succesive prin care se termină podișurile interioare.

Câmpia litorală din Est și Nord este umedă și mlăștinoasă, acoperită de o „pădure virgină" nesănătoasă și aproape lipsită de populație. Coasta de Sud-Vest la adăpost de muson, este uscată și neproductivă, deci și mai puțin populată. Coastele Madagascarului sunt neospitaliere, afară de părțile din Nord, unde coasta prezintă golfuri adânci și bine adăpostite, cât și spre Sud, unde litoralul este format de faleze; cea mai mare parte a coastelor, fiind joasă și plină de lagune. Spre Est mai ales, coasta este dreaptă, cu cordoane litorale și bariere de recife coraliene. Bătută de cicloane, această coastă are numai orașul Tamatave ca port însemnat.

Podișul „inima insulei" este ținutul cel mai prielnic vieții, fiind mai răcoros și deci mai bun pentru așezările omenești. Fiind și mai bine udat, el este favorabil în deosebi culturilor de orez: Tananarive datorește existența sa vecinătății unei mari orezării, ce-și desfășoară „spicele de aur" într'o depresiune umedă a podișului; bumbacul, cafeaua și cauciucul cresc de minune pe înălțimile mai joase; cultura dudului folosit pentru creșterea viermelui de mătase, cerealele și creșterea vitelor prosperă pe locurile mai înalte.

Populația

Insula Madagascar dispune de o populație de 3.400.000 locuitori, foarte rară deci față de întinderea ei, din care cauză ținuturile întinse în vest sunt aproape cu totul nelocuite.

Ca băștinași se găsesc aici: Molgașii — care nu sunt decât Melanezieni — peste care au venit în secolul XIV și XV, Hova care se înrudesc cu popoarele galbene.

Capitala este *Tananarive* (119.823 locuitori). Alte orașe principale sunt: *Antsirabe* (18.215 locuitori), *Diego-Suarez* (12.237 locuitori), *Fianarantsoa* (14.740 locuitori), *Majunga* (23.681 locuitori), *Tamatave* (21.421 locuitori) și *Tulear* (15.180 locuitori).

Portul cel mai activ este Tamatave.

Madagascarul economic

Podișul Madagascar prin climatul său mai temperat va putea să devină o colonie de intensă populare. Până atunci insula alcătuește o minunată colivie de export ale cărei bogății principale sunt:

a) *Pădurile*, care cuprind întreaga zonă litorală, formând pentru insulă un fel de centură înverzită.

b) *Orezul*, formează baza alimentației indigene și se cultivă în toate regiunile dar mai ales pe marile podișuri (470.000 ha).

c) *Maniocul* din care se extrage tapioca, cultivat pe țărm și podișuri până la 1600 m. altitudine, constituie o a doua plantă de cultură indigenă.

d) *Porumbul* — cultivat pe suprafețe întinse și care intră în alimentația indigenă dă o producție de 60.000 tone.

Bogății minerale

Subsolul insulei Madagascar dispune de mari bogății minerale: cărbuni, fier, zinc, plumb, nichel, aur, grafit, pietre prețioase.

Pentru exploatarea bogățiilor și desvoltarea economică a insulei cea mai mare problemă e însă a căilor de comunicație. Astăzi datorită Franței, Madagascarul dispune de 5500 km. șosele și 856 km. căi ferate.

Madagascarul prezintă o mare importanță nu numai din punct de vedere economic, ci și strategic prin poziția minunată pe care o ocupă în Oceanul Indian, față de Africa australă, Marea Roșie, India și Extremul Orient.

Așa se explică acțiunea Englezilor împotriva Madagascarului care și-au pierdut bazele în oceanul Indian de răsărit și acum caută să-și consolideze poziția în Indi-nul apusean pentru protecția convoaielor care vin prin sudul Africei.

Slt. rez. P. Cotet

ADEVĂRATA FAȚĂ A ȚĂRII

Victoriile repurtate de armatele române pe frontul din răsărit și jertfa ostașului nostru, au deschis ochii multor țări cari, dornice de a ne cunoaște la fața locului au trimis misionarii lor culturali, gazetarii cei mai pregătiți, pentru ca prin condeiul lor iscusit să se arate adevărata față a patriei noastre. Am fost vizitați de gazetarii slovaci bulgari și în ultima vreme de finlandezi cari ne-au adus de departe din liniștea zăpezilor veșnice, salutul lor de caldă fraternitate într'un acelaș ideal: libertatea.

De finlandezi suntem legați prin puritatea sufletească, prin lupta continuă a afirmării noastre și prin puterea de jertfă nemaiîntâlnită la alte popoare.

Dela trecerea granitei, finlandezii au fost surprinși de frumusețea ținuturilor românești și de bogăția câmpiilor.

O liniște ca'n vremuri de pace, în toate orașele. Populația pașnică își vede liniștită de treburi, căutând să contribue cât mai mult, cu toate puterile de muncă, la reușita luptei noastre contra bolșevismului. Nu numai că niciun locuitor nu suferă, dar fiecare are mai mult chiar decât îi trebuește. Deși am pornit pe al doilea an de război, deși o țară sfâșiecată și nepregătită poate suficient pentru o luptă atât de uriașă și disproporționată, am știut să înțelegem și să raționalizăm producția alimentară în așa fel, încât să nu se simtă lipsa nicăeri.

Până în cele mai depărtate cătune, unde în calmul ulițelor pierdute prin munți și viroage se plimbă soarele tomnatic, liniștea și voia bună predomină.

Dela mic și până la mare, toți cei rămași acasă, duc o adevărată luptă agricolă, căutând să dea tot efortul necesar evenimentului creat de războiul acesta pe viață și pe moarte și să contribue cu tot ce are la reușita lui prin diferite colecte și donații pentru ostași.

Gazetarii finlandezi au găsit o țară eminamente agricolă, cu potențial de muncă ca'n vremuri de liniște, și-un popor ospitalier și bun. Fiecare e la locul lui, gata să dea totul pentru patria al cărei fii, departe pe Don și Volga, stropesc cu sângele lor victoriile cele mai strălucite. Prin ziarele finlandeze apar acum lungi articole și reportagii semnate de cei mai distinși ziariști în cari se arată adevărata față a țării noastre, opera și rodul străduanței Mareșalului Antonescu.

Alături de Finlanda, epopeica și legendara țărișoară, care a uimit toată lumea prin bărbăția și vitejia sa, România luptă pentru o mai bună situație în viitor și pentru statornicia hotarelor sale.

Ecoul de departe al acelor cari ne-au cunoscut și ne-au apreciat atât țara cât și jertfa noastră sfântă, ne face să muncim și mai mult și să ne strângem cu toții în jurul Conducătorului nostru, care ne va duce la victoria finală.

Este pentru noi o mândrie c'am fost înțeleși și apreciați de străinătate, care nu va uita niciodată cele constatate într'o țară frumoasă și bogată.

Cap. Constantin Salcia

UNA CALDĂ, UNA RECE!...

Cele povestite mai jos s'au întâmplat înaintea războiului actual în Franţa, atunci când jidanii erau mari şi tari. Doi jidani cari nu se mai întâlniseră de mult, se găsesc însfârşit într'una din zile, din întâmplare. Şi — fireşte mare bucurie pe amândoi coloii.

— Ce mai faci măi Iţic, măi! Eu credeam că ai murit!

— Da' de ce să mor? Ce? Te-am păcălit pe tine? T'am tras vreun faliment?

— Nu, Iţic, dar pe unde ai fost? Ce-ai mai făcut?

— Ce dracu poţi face azi? Nu vezi? Cu nesiguranţa asta...

— Ce nesiguranţă?! Asta este în capul tău! Dar haidem în cafeneaua asta! Să vorbim pe îndelete... Să-mi spui cum stă toată chestia.

Amândoi, braţ la braţ, au intrat într'o cafenea şi s'au aşezat la o masă.

— Ei, măi Iţic... Eu sunt tot ce ştii: agent la bursă. Şi dacă nu curge, tot pică. Dar tu? Ştiu că aveai un mare magazin de stofe... Ce-ai făcut? Îl mai ai?

— Nu-l mai am!

— De ce? L'ai dat de răpă? Vre un faliment grandios?

— Sigur! Un faliment în stil mare... Cu arestare şi cu tămbălău.

— Hm. Foarte rău! Şi pe urmă ce-ai făcut?

— Pe urmă? Stai, să-mi aduc aminte! A! Da! Am lucrat la o reprezentanţă de comerţ! Cu ace de gămălie, de siguranţă şi alte feluri de ace.

— Foarte bine! Cu afaceri de astea mici...

— De ce „foarte bine"? După un an a trebuit să-mi dau demisia ca să scap de închisoare!... Dracu m'a pus să mă iau de ace?

— Foarte rău!... Dei Tocmai ace ţi-ai găsit şi tu? Şi cred că ţi-ai înţepat sdravăn de tot, nu?

— Da... Sigur... Atât de rău încât mi-a trebuit două luni de închisoare ca să mă vindec! Ăc să se facă cine o mai face aşa ceva!

— Pe urmă? Ce-ai mai făcut? Că n'ai stat aşa!

— Pe urmă? Da! M'am însurat cu o femeie frumoasă...

— Da! O femeie frumoasă e o afacere strălucită din punct de vedere negustoresc. Că o femeie frumoasă la casa unui om deştept e o comoară, un capital serios!

— Da! Dar am luat-o fără bani.. Fără nici o zestre!... Cum a făcut-o măsa!

— Asta-i foarte rău... Însfârşit... mai departe!

— Acum sunt administratorul unei moşii a unui conte...

— Foarte bine!

— Da! E foarte bine. Însă altceva e prost: contele ăsta e un tip tare şmecher şi trăieşte cu nevastă-sa!

— Ei, asta nu-i bine! Dar nici aşa prost nu el! Nu? Capitalul de care ţi-am spus!

— Cam aşa! Numai că e şi niţeluş cam complicat. Că şi eu trăiesc cu nevastă-sa!

— Foarte bine! Asta-i o notă bună pentru tine! E foarte bine! Bravo!...

— Ba pardon! E foarte prost, deşteptule! Prost de tot!...

— Prost? De ce mă? Nu văd cam de ce ar fi aşa de prost... Pentruce e rău?

— Pentrucă copiii mei se nasc pe numele lui şi sunt putrezi de bogaţi în timp ce copiii lui se nasc pe numele meu săraci şi aşa o să se prăpădească.

— De mă! Aşa e viaţa, mă! Una caldă, una rece!

— O fi! Dar sunt prea multe reci şi calde mai deloc!...

ULTIMUL DRUM

— Am terminat dija şi cu rejimul ăsta!...
— Da! Am terminat... Dar acum ce ni le faşem noi?
— Nu-i greu! Mai avem niţică Anglie şi multă, multă Americă! Pi urmă om vedea!...

PĂŢANIA LUI MITICĂ

Nu-l mai văzusem de mult pe Mitică Păpădie, fost coleg de clasă. Nu fiindcă n'aşi fi avut posibilitate să-l văd, dar eu, ca om cumsecade sau ... puteţi s'o luaţi invers — mă căsătorisem. Şi deci o terminasem cu haiducia. Aşa că eu nu mă mai duceam la berării, pe bulevard, nu mai jucam cărţi şi nici de drăcii nu mă mai ţineam.

Îl văzusem de câteva ori numai în treacăt; dar atunci l-am evitat eu, cu bună ştiinţă, numai ca nu cumva să fiu nevoit să-mi calc obligaţiile pe care le făgăduisem soţiei. Acu' n'oiu fi eu chiar aşa, dar de ochii lumii trebue s'o faci pe nebunul, căci altfel nu poţi justifica încrederea pe care această lume o are în tine. Şi cu — să nu vorbesc într'un ceas rău şi să bat în lemn — până acum sunt, cum s'ar z'ice basma curată.

Dar asta până într'o zi când basmaua o s'o transform într'o veritabilă obială. Pentrucă dei parcă te poţi potrivi ispitei?

Uite că uitai să povestesc despre prietenul meu Mitică Păpădie! Şi era, fraţilor, acest Mitică Păpădie, un crai: do tobă, de verde, de roşu sau de ghindă, că eu nu mă pricep la soiul ăsta de afaceri. În timpul şcolii ne feream de el ca de dracu; fiindcă tipul ăsta ne sufla fetele cât ai zice cinci. Avea blestematul, un fel de a se purta cu fetele, un fel de a da ochii peste cap şi de a tăia la minciuni, că parcă le vrăjea. Şi după două şedinţe îţi scotea fata din minţi şi ţi-o sufla.

Dar astea n'aveau nici o valoare: sufla o fetiţă, găseam alte nouă în loc, că erau două licee de fete în jurul nostru, aşa că nu era nici o pagubă, dimpotrivă, lucrul acesta ne amuza.

Mai târziu apoi trebuia ca noi, ceilalţi, să-l salvăm de multe şi să-l scăpăm de câte una care nu-l mai lăsa în pace.

Pe urmă intervenise milităria, ocupaţia, aşa că ne cam spărsesem cuibul. Apoi veniseă căsătoria care mă rupsese total de şleahtă.

Într'o zi însă îl găsesc pe Mitică în cabinetul unui doctor. Eu venisem să mă pansez la mână, căci mi se întâmplase un accident. Mitică — nu vă gândiţi la lucruri prea grele, nu fiţi răi, avea capul bandajat.

— Ce-i cu tine, mă Mitică... Ce s'a întâmplat?

— Nimic!

— Cum? Nimic? Păi ăsta ce e? Cap?

— Aproape!

— Ce-ai păţit?

— Una bună... Ştii proverbul cu uleiorul, nu?

— Ştiu!

— Ei! De data aceasta uleior a fost capul meu!

— Foarte bine! Dar cum?

— Simplu de tot... Iată toată povestea: Mă întorceam într'o seară acasă. N'am de lucru şi-o iau pe străduţa aceia mică. Ştii, când te împinge neorocul, că cu de obiceiu nu mă întorceam pe acolo. Şi cum mergeam aşa, agale, iată că văd pe o fereastră deschisă o femeie superbă care cetia pe o dormeză. Ţi'nchipui... Imediat am luat foc!

— Şi?

— Am bătut frumos în geam...

— Ce face duduia? — Duduia citeşte ceva interesant. — Serios? — Da! — Pot să văd şi eu? — Poftim înăuntru... zi-i portarului să te lase... Eşti d. Birică... auzi?" Crezi că am mai aşteptat? I-am spus că-s d. Birică mi s'a spus etajul II, dar când să urc acolo pe scară, mi-a ieşit dânsa în cale!.. — Păi mi-a spus că la etajul II...

— Nu-i nimic! Taci din gură şi vino'ncoace!...

Mitică a tăcut o clipă şi-apoi iar spuse:

— Măi băiatule, ce femeie, mă! Ce femeie... Nu-mi pare rău că s'a întâmplat aşa ceva, deşi când mă gândesc îmi vine să-mi iau câmpii. Că, pe cuvântul meu, o pe degeaba!

— Cum pe degeaba?!

— Stai să vezi. Intru, măi băiatule cum ţi-am spus înăuntru... Şi stau acolo până aproape de miezul nopţii...

— Auzi al dracului... A dat peste tine bărbatul!.. Şi... Cum e pe degeaba, mă individule? fac eu scos din fire. Că eu te-aş fi tăiat!

— Ce nu aştepţi sfârşitul?... Ce te bagi pe... fir? criminalule!

— Hai! Zi-i!...

După o scurtă pauză Mitică reîncepe:

— Obişnuitele chestii cu îmbrăţişări, cu jurăminte calde, cu... cu dracu' să le mai ştie ce, şi — după ce ne făgăduim să ne întâlnim a doua zi într'un hoII de cinema, plec.

— Bănuiesc... Bărbatul...

— Ce bărbat, mă! Ce nu asculţi?

— Zi-i, că taci!

— Aşaa! Care va să zică ies. O iau pe un coridor, apoi pe scară şi ajung jos. Pun mâna pe clanţă. Când să deschid, o namilă peste mine. Dau să ies. Uriaşul ioc... — De unde vii, puişorule?! Hm! De unde veneam? Că nici numele nu-l ştiam! Şi-atunci îmi vine în minte un nume salvator: Birică! Şi sigur pe mine zic: — Viu dela d. Birică! — Cum? Birică! Aşaa? va să zică o scot din bruţele unui amant şi-l dat pe fereastră şi ea şi-a găsit altul? Şi dă-i, şi trage-i, şi umflă-l... Mă, şi-al dracului nebun, dădea numa'n cap...

— Să te'nveţi minte, mă! Păcate ispăşite...

— De acord... Dar pe degeaba, mă! Că nici n'am văzut pe individa aceia...

— Cel puţin te-ai potolit?

— Ce potolit, mă? M'am ramolit!

— Şi? Ce-ai de gând să faci?

— Păi... ca toţi ramoliţii: mă căsătoresc!...

SĂRĂDEM

Fericire!...

Servitoarea se prezintă în faţa stăpânului ei.

— Conaşule! Eu nu mai stau! Îmi pare rău, dar trebue să plec!

— De ce, Mario?

— Din cauza coniţei!...

— Ce fericită eşti tu, Mario! Eu trebue să rămân înainte! Şi asta de-o viaţă întreagă.

Între soţi

— Hai să ne împăcăm, nevastă! Şi să-ţi dea Dumnezeu ţie, ceeace-mi doreşti tu mie!...

— Oh! Iar începi, iar?!...

Între ele

— Astăzi am stat la masă cu un străin...

— Serios? Şi cum te-ai înţeles cu el?

— Simplu de tot: eu am comandat şi el a plătit.

Nu-i acasă

Cineva bate la uşă. Un servitor deschide.

— Bună ziua. Domnul este acasă?

— Conaşul Dinu?

— Da.

— Nu este acasă!...

— Dar atunci când vine? Pe la ce oră?

— Un moment să mă duc să-l întreb.

Disperare

— Doctore, suntem distruşi: Toto a înghiţit un cartuş de dinamită, ce să-l facem?

— Nimic. Mai cu seamă să nu-i bateţi la spate că săriţi în aer.

Milă

— Da, doamnă. Uitaţi-vă la mine: Sunt muzicant, poet şi pictor!...

— Vai de capul dumitale maică... Ce foame trebuie să faci!

AJUTORUL ENGLEZ

CHURCHILL: Bravo, mister Stalin. Văd că ajutorul meu ţi-a fost de mare folos. Acum ştii să fugi ca un adevărat englez!...

IMPRESII DIN PARADISUL SOVIETIC

Voința de realizare a ideii comuniste prin revoluția mondială și-a găsit expresia cea mai vizibilă în Uniunea Sovietelor. Ceeace a realizat aici această idee, merită să fie o pildă pentru toată lumea. Să notăm în treacăt, că în culise se află evreul internațional, care a pus în balanța istorică aur și sângele milioanelor de oameni pentru a-și realiza țelurile sale obscure.

Construcțiile industriale au tendința vizibilă de a imita și de a întrece modelele americane. Dar ceeace acolo are un rost comercial aici se transformă în colosuri urâte de ciment.

Aceste clădiri, intenționat gigantice făcute, domină fizionomia orașelor sovietice. Se mai adaugă, locuințele din cartierele muncitorilor și funcționarilor.

Desigur, Europa centrală și apuseană are și ea orașe cu blocuri simple și urâte: Dar aici în Uniunea Sovietică — masele compacte de piatră urâtă, formează regulă și dovedesc tendința egalitară comunistă și lipsa de orice cultură. Locuințele au fost confecționate în grabă, fără bucurie și fără confort, fără atenție și fără iubire.

La clădirile de 8 sau zece ani afară balcoane deteriorate, gata să se prăvălească, buriannele de ploaie sunt stricate, zidurile curților interioare nu sunt văruite, iar intrările sunt strâmte și într'un hal fără de hal. Pășești apoi, în locuință. Un antreu întunecat, în care abia zărești, după ce ți s'au obișnuit ochii, mai multe uși cu clanțe ruginite, care duc în cele două camere mari, în bucătărie, spre bale și closet. Această este locuința unui funcționar superior municipal. Te miri când intri și vezi interiorul. Mobile antebelice, care amintesc de cultura noastră și marfă de duzină de fabricație contimporană stau unele lângă altele. Frumosul covor persan este așezat în fața unui pat de fier ordinar, ceasul de perete se află lângă un dulap cu articole farmaceutice și articole de toaletă. Îți dai seama imediat că peste începuturile timide de odinioară ale unei civilizații de interior, a năvălit egalitarismul, lipsit de gust al ultimei civilizații sovietice. Această diferențiere brutală între o evoluție sănătoasă și inoirile revoluționare se observă prețutindeni: în locuințe, pe străzi și în piețele publice. Diferențierea este plastică în „Piața Roșie" din Harkow. Trei laturi ale acestei piețe imense sunt acoperite cu clădiri cenușii și monotone ale instituțiilor de partid și de blocuri înfrozitoare, în timp ce pe ultima latură se află clădiri vechi, scunde și de culoare galbenă.

Iar alături de un bloc înalt se chircește o colibă sărmană, gata să se prăbușească. Case de locuit frumoase sunt o raritate. Ele sunt ascunse în pustietatea dezolantă de piatră a locuințelor sovietice.

Se pare că lipsa de gust s'a ridicat la rangul de dogmă. Bustul lui Stalin, Lenin și ale altor revoluționari comuniști sunt turnate în gips simplu sau spoite cu vopsea bronzată și sunt așezate în parcuri, pe aeroporturi și pe locurile sportive. În vitrinele prăvăliilor se găsesc obiecte de gips reprezentând șunci, cârnați, fructe și prăjituri, adică obiecte după care locuitorii „paradisului muncitorului și țăranilor", suspină zadarnic. Probabil, că aceste lucruri sunt promisiuni pentru timpul care va veni, atunci „când omenirea va fi eliberată și această lume ne va aparține" așa cum stă scris într'un abecedar sovietic în limba germană. Deocamdată struguri delicioși, perele și bananele, care cresc în paradisul proletar sunt din gips uscat, fiindcă ceeace se produce în colhozuri și sowhozuri, sunt rezervate pentru jidovi și politruci.

În sate, domnește o sărăcie înfrozitoare. După cum se știe, proprietatea individuală a fost abolită. Ogoarele sunt administrate de colhozuri, iar țăranii primesc pentru munca lor numai strictul necesar sau cei care lucrează în sowhozuri sunt salariați bănește, în mod exclusiv. Nu mai poate fi vorba de o țărănim. Omul a fost degradat aici, ca și în metropole, la rolul de proletar.

Indiferentismul și stupiditatea acestor oameni sunt de neînchipuit, iar civilizația locuințelor lor este egală cu zero. Spații imense de pământ negru și rodnic rămân necultivate cu toată enormul mașinism introdus în agricultură. Mașinile stau, vară și iarnă, sub cerul liber, fiindcă nu sunt magazii să soproane. Când o mașină s'a defectat, fiindcă, poate a ruginit, rămâne acolo și nimeni nu se mai interesează de ea. Aceste stări nu se dau, toresc războiului, fiindcă bolșevicii atunci, când au putut, au distrus sau au transportat cu ei toate mașinile agricole. Această neglijență față de mașini este considerată ca un lucru natural.

Proletarul, dela oraș, ca și cel de la țară, a devenit în absolută dependență față de mașini. El este stăpână, iar el este sclavul, sclavul industrial al lumii moderne. Teroarea roșie a potentaților a complectat restul. Oamenii din Rusia sovietică sunt inferiori, sdrobiți și fără bucurie. Nu mai pot râde, nu mai au nici o veselie în viață. Viața și-a pierdut orice sens. Stau asemeni copiilor în fața viitorului.

CUM SE TORPILEAZĂ UN VAS CISTERNĂ

Comandantul submarinului stă în fața Amiralului și raportează asupra ultimei sale călătorii în apele inamice. A fost la coastele americane și a scufundat un important număr de vase de marfă precum și un mare vas petrolier. Rezultatele acestea au fost citate în comunicatul înaltului Comandament al Armatei germane.

„Se înserа, când ofițerul de cuart anunță dără de fum la orizont. Alarmă! Mă ciocnesc cu inginerul-șef și ofițerul technician. Toată lumea de pe bord este înfrigurată. Marea e foarte agitată, vizibilitatea redusă, valuri de apă sărată-intră prin turelă și ne udă locarcă.

„La orizont văd în adevăr un mare vas cisternă însoțit de mai multe vase de protecție. Orice ar fi, cele două torpile ale noastre sunt pentru el! Neapărat! Dăm viteză maximă și ne strecurăm tot mai aproape. Din când în când pierdem din ochi umbra neagră, atunci când submarinul se afundă în spatele câte unui val mai înalt.

„Unul dintre distrugătoarele cari însoțesc tancul petrolier aleargă întins către noi. Când ne va observa oare? Oricum, trebue să rămânem deasupra apei pentru a nu scăpa din ghiară victima care aleargă cu iuțeală. O tăcere încordată domnește în turelă și în pântecele submarinului: sunt minutele în cari pentru fiecare dintre noi piere orice alt gând, afară de acela de a termina biruitori acțiunea începută.

„Distrugătorul se apropie acum direct către noi. Să ne fi văzut? Să lăsăm oare prada din mână în ultima clipă? Ofițerul tehnician stă la aparatul de ochire, cu dinții încleștați. Nici o îndoială, am fost observați! Ofițerul mai așteaptă într'o tăcere de ghiață, până în momentul când prinde vasul-cisternă în obiectiv. „Pregătiți lansatorpilele din față!". „Sunt gata!", se aude de jos. „Ambele torpile, drumuuuul!".

În clipa aceasta și tancul a observat primejdia și cârmește brusc pentru a nu ne mai oferi coasta". „alarmă!" ordon eu: la repezeală toți oamenii coboară din turelă în interiorul submarinului. Cobor ultimul și când îmi arunc ochii odată afară văd țâșnind fulgere de pe puntea distrugătorului, care deschisese asupra noastră focul cu tunurile de bord. Ne lăsăm în adânc cu cea mai mare grabă, cufundându-ne aproape vertical. Toate se clatină în vas. Privirile stau fixate pe indicatorul de adâncime care se mișcă încet către cifrele 10, 15, 20 metri. Mecanicul torpilor nu se interesează decât de cronometrul lui, pe care urmărește încordat mersul torpilei. Toți auzim elicea distrugătorului, chiar fără microfoane: gata, gata să ne descopere! Deodată submarinul este zguduit de o puternică detunătură. „Torpila a lovit!" sună glasul mulțumit al mecanicului torpilor, ca un răspuns.

„Dar n'avem timp să ne bucurăm. Distrugătorul e deasupra noastră și auzim pleoscăitul bombelor de apă pe care le lansează. Explozile bubuie una după alta și avem impresia că niște ciocane imense lovesc în vas. La mică apropiere explodează cu un zgomot înspăimântător două bombe de apă, și submarinul e aruncat încoa și încolo într'un dans sălbatic. Manometrele zornăie, luminile se sting, auzim apa pătrunzând în corpul vasului. În aceste clipe de groază răsună un bubuit îndepărtat: „A explodat cazanul tancului torpilat!", se aude vocea inginerului-șef de undeva din întuneric. Imediat bombele de apă încep să ne zguduie din nou, de data aceasta însă sunt mai departe. Oamenii noștri lucrează febril cu lanternele. Treptat zgomotul elicei de deasupra noastră slăbește și curând reparăm tot ce fusese stricat. Nici gând să încercăm să ne uităm prin periscop; n'avem parte să privim tancul cisternă care desigur e în flăcări.

Dr. Hanskarl Kanigs
Coresp. de război

RĂZBOIUL SUBTERAN

(Urmare din pagina I-a)

locuri. Cel care bănuește sau are chiar certitudinea că inamicul săvârșește o operațiune de minare are impresia groaznică că stă pe un butoi cu pulbere. Fără încetare, datorită unui serviciu de ascultare bine organizat, el urmărește progresul lucrărilor de săpare pentru a putea interveni la momentul oportun. Prin contra-mine se poate para astăzi acțiunea inamicului, încercându-se dărâmarea tunelelor. În anumite sectoare ale frontului pot fi făcute rețele întregi de galerii și sisteme de mine, executate pe baza tehnicei și experiențelor din minele de cărbuni, de pildă; este știut că armata germană avea în războiul mondial companii speciale de mineri.

Serviciul în aceste labirinte cere ofițerilor, subofițerilor și trupei mari eforturi fizice și morale. În bezna galeriilor subterane, bazându-se numai pe ei înșiși, ei trebuie să știe să gândească și să acționeze de sine stătători. În ceasuri lungi de muncă penibilă, într'un aer irespirabil, trebuie să scoată pietrișul, să sfarme stânca, să consolideze straturile de nisip, să așeze și să zidească fără cea mai mică greșeală încărcătura explozibilă la locul potrivit. Mereu trebue să fie pe picior de alarmă, fiindcă o contra-mină poate în orice moment să explodeze și să le taie legătura cu exteriorul.

Oricât de perfect ar fi executată o minare subterană, succesul ei tactic nu este totuși deloc asigurat. Un luptător atent își va retrage în momentul oportun forțele din zona periclitată pentru a porni la contra atac. Descori el execută o contra-minare, ceea ce constitue preambulul contra-atacului subteran. Germanii și-au însușit bine acest sistem de luptă încă din timpul războiului mondial, când au învățat să combată minarea, prin acțiuni de suprafață. Așa a fost cazul la Orel. Companiile de infanterie saxone au nimicit în contra-atac trupele de asalt rusești, care încercau să pătrundă în craterele săpate de explozii, și și-au asigurat astfel cea mai bună poziție.

REGIUNEA UDATĂ DE FLUVIUL TEREK

Ca și Cubanul în Vest, fluviul Terek în jurul căruia se duc lupte aprige, formează în Est granița naturală între ținutul jos pontic și poalele care urcă spre culmile Caucazului. În punctul central al masivului Caucazului, în văile muntelui Kasbek înalt de 5000 metri, se strâng laolaltă nenumărate șuvoaie furioase cari se varsă în Terekul spumos; văile adânci ale lor duc prin defileuri ce formează o mare parte a vestitei șosele militare gruzinice care leagă Tiflis cu Vladicaucaz (Ordșonikidze). Ceva mai departe Terekul sapă Pasul Crucii, la 2400 metri, cea mai importantă trecătoare a întregului lanț de munți. În toată această regiune valea fluviului este străjuită din toate părțile de un peisagiu sălbatic de munte. Treptat munții rămân în urmă și Terekul ajunge în câmpie; aici se sfârșește cursul său superior. Vladicaucazul, cuvânt care însemnează „stăpânitorul Caucazului". oraș numit astăzi Orșonikdze, se întinde pe ambele țărmuri ale fluviului. În prima jumătate a secolului 19. Vladicaucazul a fost timp de 50 de ani cel mai important punct de sprijin rusesc în lupta împotriva populațiilor muntene.

Dela Ordșonikidze Terekul pornește către nord-vest, ca și cum ar vrea să ajungă la Marea Neagră, și după câțva timp străbate munții Caradag. Cursul său devine tot mai liniștit și acum începe să primească numeroși afluenți. Dela Iecaterinovgrad, Terekul cotește încet către răsărit. Pe cât de furtunos fusese în munți, pe atât de încet este acum, iar cascadele sunt din ce în ce mai rare și mai mici. Dincolo de țărmul stâng se întind marile stepe cari duc până în Kuma calmucă. În dreapta Terekului pământul este foarte roditor. Fluviul a jucat odinioară și în această regiune un mare rol. Un veac întreg a constituit o graniță militară rusă, și pe malurile lui se aflau puternicele puncte cari serveau de bază de sprijin armatelor rusești la pătrunderea lor în Caucaz. Cel mai important afluent pe care Terekul îl primește în dreapta cursului său inferior este Sunșa, lung de 165 kilometri. Pe malul acestuia se află orașul Grosny, pe vremuri un punct strategic de seamă, astăzi centrul celui de-al doilea, în importanță, ținut petrolifer al Caucazului. La gura de revărsare a fluviului Sunșa, Terekul aproape nu poate fi deosebit: pare o apă stătătoare care se întinde spre Nord. Aici fluviul poate fi străbătut de ambarcațiuni mici, dar circulația este redusă deoarece nivelul la guri este scăzut. În sudul orășelul Kisliar, care a fost cândva singurul oraș rusesc în nordul Caucazului, începe delta gurilor Terekului, largă de 115 kilometri. Este un ținut mănos și totuși puțin locuit, fiindcă e supus mereu la inundații.

GHICITORI

DESLEGARILE LA GHICITORILE PUBLICATE IN NUMĂRUL PRECEDENT

293) Cercelul; 294) Varza; 295) Vântul; 296) Oglinda; 297) Sabia; 298) Cântar mai mic; 299) Melcul. 300) Cântarul; 301) Oglinda; 302) Oul; 303) Omul; 304) Morarul; 305) Soarele și luna, cerul și pământul, focul și apa; 306) Foarfecele; 307) Puricele; 308) Tatăl cu fiica; 309) Fereastra; 310) Păpușoiul când se curăță de pene; 311) Copoiul și pușca; 312) Luntrea; 313) Varul; 314) Cimpoiul; 315) Luleaua; 316) Oul;

317. M'a trimes doamna de loc la
a de sus
Să'mi dai vin și rachiu într'un
butoiu

*

318 Două late alăturate
Două înguste încârlombate

*

319. Huha huhurează
Departe nechiază
Nimeni nu cutează

*

320. Mă dusei în pădure și tăia
un lemn
Scii de-o palmă, nici de-o
schioapă
N'am făcut două mese și două
dupămese
Și un pahar de băut apă.

*

321. Găinușă-Clusă
Strânge în nas cenușă.

*

322. Ce-i în tufă și nu suflă
Și nu suflă.

*

323. Pe cel drum, pe cea cărare
Întâlni o matahală mare,
Cu patruzeci de unchișoare.

*

324. Pană împănată
Pe apă lăsată
De vânturi mânată
Suflet n'are suflet duce,
De pământ nu se atinge

*

325. Țăndărică de brad
Duce veste la Tarigrad.

*

326. Am o iapă
Și-o duc de coadă la apă.

*

327. Am o vacă neagră,
și când fată
Se strâng băeții împrejur
grămadă.

*

328. Buturugă bulbură
Șade jos și tulbură.

*

329. Sâcâita vai de ea
Șeade într'un vârf de nuia.

*

330. Vin pile dela munte
Toate breze în frunte.

*

331. Cimilică mititică
Nici de vodă nu îi e frică.

*

332. Mă sui în deal,
Să văd al meu cal.
Nu văzui calul,
Ci văzui vântul
Răsturnând pământul.

*

333. Am trei surori, una zice:
De-ar veni noaptea să mă
odihnesc;
Alta, de-ar veni ziua să mă
lumnez
Alta, de-ar veni Duminica să
mă usurez.

*

334. De aicea până la munte
Tot zale mărunte.

*

335. Am un car încărcat cu tele
Și merge în patru răstee.

*

336. Am o vacă cu trupul vărează
Și cu coarnele lernează.

*

337. Am o poetică plină cu mei
albi.

*

338. Pe un deal rotat
Șeade un moșneag umflat.

*

339. Am un bou cu mațele de
petică.

*

340. Am un caf, când îi iau șeaua
I se văd mațele.

ADEVĂRURI ŞTIINŢIFICE

Subliniem cu legitimă bucurie conferința academicianului Alfredo Schiaffini despre Latinitate și italianitate în Peninsula Balcanică ținută în fața regelui-împărat ca ședință de închidere a Academiei italiene. Adevărurile susținute de savantul italian deși nu sunt noi și nu schimbă prin nimic cuceririle științifice din acest domeniu, totuși au o mare valoare, ținând seama de împrejurările și locul de unde sunt spuse. O întreagă serie de istorici, în special germani și italieni, după cum și savanții români, au arătat cu decență în urmă rostul romanității în Balcani și caracterul latin al poporului românesc. Dela Mommsen și până la Iorga, nenumărați istorici au documentat cu prisosință temeiurile prin care neamul românesc are drepturi pe întreg cuprinsul fostei Dacii. Mommsen, Tamaschek, Hugo, Schuchardt, Schlözer, Kiepert, Burkhardt și mulți alții au arătat ca și academicianul italian că Dacia nu a fost părăsită de Romani și elementele locale romanizate.

Alfredo Schiaffini afirmă că în Dacia nu a fost și nu poate fi vorba de un cataclism etnic și că elementul românesc a rezistat din Carpați și până în Pind tuturor invaziilor barbare, slave și turanice. Amian Marcellin scria că „niciodată dela începutul Romei nu se poate găsi în Anale repetat, cum socot, ca vreo parte din teritoriul nostru să fi fost cedată dușmanului de vreun împărat sau consul roman". Pământurile Daciei cucerite de Traian și cărora li s'a imprimat caracterul vieții romane au rămas de atunci, de două mii de ani, numai și numai romane. Că în decursurile vremii s'au schimbat atâtea din organizarea socială și din structura sufletească a locuitorilor era și este firesc să se întâmple. Cu toată năvala barbarilor, totuși baza a rămas aceeași: latină. „Când vreodată mâini moderne — afirmă istoricul Burckhardt — vor trebui să înlăture de pe vechile cetăți dunărene gunoiul slav și viața romană a acelor regiuni va ieși la suprafață".

Cu astfel de mâini moderne vine academicianul Schiaffini și documentează magistral că poporul românesc este de origină romană și că drepturile sale asupra pământurilor dunărene și carpatice sunt drepturi naturale, sunt permanențe pe care știința le recunoaște în orice timpuri și în orice împrejurare.

Și istoricul englez, bunăoară, Callingwood afirmă, în cecace privește părăsirea Daciei de Aurelian că nu e vorba de o părăsire a populației, ci „a plecat civilizația, dar a rămas rasa". Rasa se vede pretutindeni: în limbă, obiceiuri, caracter, în forme de stat, sociale. Nicolae Iorga, referindu-se la năvala barbarilor asupra cuceririlor romane în Balcani, documenta științific că barbarii n'au distrus sau gonit pe romanii balcanici, ci „i-au fărâmițat și sărăcit", au ucis pentru mult timp drumurile. Dela Dioclețian dispar orașele, este o întoarcere la satul de unde se plecase. Așa se explică dece nu mai găsim inscripții, prin care să se urmărească mai departe viața oficială romană pe meleagurile balcanice și carpatice. Acest fenomen s'a petrecut și în Italia, începând cu însăși capitala, cu Roma.

În această viață rurală s'a păstrat cu tărie caracterul roman: „România este o continuare firească și naturală a vieții sociale rurale romane", a afirmat și d. Schiaffini. S'a păstrat limba, creștinismul, forma socială. S'a păstrat în primul rând limba în Dacia populară. Iar caracterul limbii nu s'a putut pecetlui în Balcani, unde turburările nu se mai isprăveau și unde supremația greacă-bizantină ar fi oprit brusc un atare fenomen. Iar Heilmaier afirmă că formarea și păstrarea limbii române în Dacia presupune „continuarea unei culturi mai înalte între Români în toate timpurile, cultură completă, orășenească și rurală, de o mare varietate". Tot astfel și savantul Diefenbach, unul dintre cei mai de seamă cunoscători ai Sud-Estului european, afirmă că limba română a fost și a rămas de cracter roman: „In general cred că trebue să se admită că odinioară limba românească a fost tot așa de complet romană ca oricare alta din surorile ei, până ce un val slav a luat cu el, poate în scurtă vreme, o mulțime de cuvinte romanice (latine) și le-a înlocuit, în cea mai mare parte prin slave fără totuși a putea să deromanizeze limba".

Într'adevăr, romanitatea românească nu poate fi mai ușor și mai puternic urmărită decât în limbă. Creștinismul este latin cu tot vocabularul: cu zilele săptămânii, cu sfinții și îngerii, cu colindele, închinarea, închinarea, Rusaliile, Dominus et deus, Dumnezeul nostru a început din timpul lui Dioclețian. Romane sunt și cuvintele agriculturii, ale cerului, ale păsărilor, ale corpului omenesc, elementele foc, apă, rău, pământ, soare, cer, lună, stele, luceafăr, sau iarnă, toamnă, suflet și inimă, cu însușirile lor: bun, rău, etc. etc.

Romană este și așezarea socială și statală; o confirmă și d. Schiaffini: pe când la celelalte state vecine României, ideia de Stat a fost împrumutată de la alte popoare, cuvintele latine „dominus" și „imperator" cu accepțiunea de „atotstăpânitor", de „suveran", ne dovedesc o continuitate neîntreruptă a organizației de stat romane.

Toate acestea sunt adevăruri de mult recunoscute de știința europeană, dar bucuria noastră e cu atât mai mare că ele pornesc din nou din cele mai înalte forumi ale culturii Romei eterne.

Barbu Theodorescu

DESPRE LUCRURI ŞTIUTE ŞI NEŞTIUTE

Solidaritatea națională

Nimeni nu se gândește a tăgădui dreptul individului de a-și rezerva o parte din munca vieții sale și din gândurile și sentimentele de care e condusă. Tot așa orice grupare umană în mijlocul unei națiuni are dreptul de a-și urmări, în marginile legilor, scopurile deosebite. Se poate admite, dacă nu lupta de clasă, pe care marxismul o presupune statornică, ba chiar necesară și binefăcătoare, măcar concepția unor clase, după naștere, după îndeletniciri, după situația în societate, după drepturile pe care le au în ea, care caută să-și asigure cât mai mult satisfacția, și nu rostul cât mai înalt, și o influență cât mai puternică. Dar nenorocite sunt acele popoare în care aceste puncte de vedere, oschiloare și adesea înrăjbitoare, biruel Statele care le au sunt amenințate în fiecare moment, prin lipsa de bună înțelegere a celor care sunt chemați a le apăra umăr la umăr și, ca naiba chiar, ele pot ajunge în robia altora, inferiorilor, care au avut mai mare virtute de a putea, oricând, să se înfățișeze unitari, ascultând de aceeași comandă/ spre ț merge către un scop înțeles în acelas fel.

Solidaritatea națională, mai presus de orice, e bază cea mai solidă și garanția cea mai deplină a unei tovărășii omenești. Când este ea trebue supravegheată de aproape: când lipsește membrii societății trebue acuși în această legătură de fiecare moment: de bună voe sau, dacă sunt neînțelegători sau oameni cu intenții rele, și în silă.

Solidaritatea cea mai fericită și mai sigură de sine e de sigur aceea care vine dintr'o religie comună, înțelegând prin aceasta și religia muncii, religia datoriei, religia sacrificiului. Ea se poate câștiga, într'o măsură mai mică și de mn. puțină valoare, atunci când o impunere plină de autoritate și capabilă să o disciplinare generală face cu nimeni să nu iasă din rândurile unei oștiri naționale totdeauna gata să înfrunte un dusman.

Înțelegere, pricepere și înțelepciune

Poporului nostru îi place să aibă a face totdeauna nu numai cu oameni care înțeleg lucrurile la care s'au gândit, pe care le prevedeau că le vor fi înfățișate, dar care să aibă o dispoziție permanentă de a înțelege, dispoziție care se învedereză și în formula, atât de frumoasă, a „omului de înțeles".

Cu „omul de înțeles" nu se strică vorba cu „omul de înțeles" nu ajunge cineva la rezultate neașteptate.

Ce oameni de înțeles erau înaintașii noștri, din câte greutăți au ieșit prin această mare însușire, câte tragedii au putut înlătura, ce improșe bună au produs asupra acelora care au avut afaceri cu dânșii, prin această scurtime a graiului lor, prin această putință de a prinde îndată lucrul care interesează fără să fi dat explicații preliminare.

„A înțelege" aceasta presupune însă receptivitate pentru o idee, un interes sau o situație, putința de a pătrunde ce s'a spus, ce se cuprinde în aceste cuvinte, ce se trezește la auzul lor în mintea interlocutorului.

„Înțelepciunea" este cu totul altceva decât „înțelegerea". Pe când atâția oameni „înțeleg", unii mai bine alții mai rău, „înțelepciunea" este un mare dar dumnezeesc de care se împărtășesc puțini. Ea înseamnă alegerea între mai multe lucruri înfățișate care se găsesc în realitatea lucrurilor sau care sunt comunicate prin alții.

Cine „înțelege", firește se și „pricepe" însă „priceperea", care vine din latinescul „pricepere", cecace înseamnă aperceptie, pătrunderea prin simțuri a lucrurilor în forma lor adevărată, exactă, are o nuanță sufletească deosebită de aceea a „înțelegerii" și acestei înțelepciuni, care vine din multele „înțelegeri" grămădite, deosebite, apoi și în sfârșit armonizate între dânsele.

„Pricepera" înseamnă în cele mai multe cazuri experiență, deși ea se întrebuințează și pentru o alegere și o hotărâre într'un domeniu glumeț. Cine nu-și aduce aminte de cimilitura: „La trup pepene, la cap pieptene: cocoș, boule, pricepe-te, măgarule"?

Evident, aici nu este vorba de „înțelegerea" obișnuită ci, fiindcă este ceva ascuns, acest lucru ascuns trebue descoperit prin „pricepere", care este și actul principal al inteligenței. Proverbul românesc spune clar că „tot păiutul este pricepul".

Un om „pricepul" prin multele greutăți pe care le-a învins, prin multele suferințe pe care le-a înghițit prin multele restriști pe care le-a biruit, un „om de înțeles" cu care poți vorbi și de lucruri pe care nu le știe și de lucruri pe care le vezi într'un fel și el până atunci le-a văzut altfel și cu toate acestea el este simțitor la argumentele ce aduci, un „om înțelept", la capătul experienței vieței sale și știind să comunice prin vorbe „înțelepte" tezaurul de înțelepciune pe care l-a adunat, iată-l icoana, și în acest domeniu, a Românului de veche obârșie și de fericită permanentă echilibrată.

Cugetări

Prostul începe prin a nu înțelege, urmează prin bănuială și mântuie prin răzbunare. După ce și-a răzbunat, multi cred fără dreptate că el a făcut altceva decât datoria lui de prost.

*

Sânt oameni care au nevoie de prieteni pentru a-i uri și a-i vinde.

*

Cel mai leften fel de a învinge un dusman, e a te da drept prietenul lui.

SOCOTELI DE PETRECERE

RĂSPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMĂRUL PRECEDENT

78)

79) Cea mai bună soluție are 25 mișcări, nu 19. Se mută urmă. toarele litere ABFECABFECA BDHSABDHGDEF.

80)

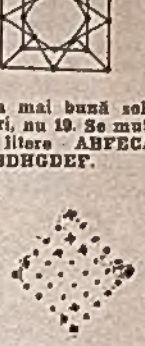

81)

82. MINUNE PENTRU CAFENEA

Sunt pe o masă de domino piesele: 0—0, 1—1, 2—2, 3—3, 4—4, 5—5, 6—6, 0—1, 0—2, 0—3, 0—4, 0—5, 0—6, 1—2, 1—3, 1—4, 1—5, 1—6, 2—3, 2—4, 2—5, 2—6, 3—4, 3—5, 3—6, 4—5, 4—6, 5—6, adică 28 piese.

Omiteți 4 piese. Din rest faceți, așa precum se vede în figură, trei patrate (găurile din două sunt spațiile a câte 2 piese) astfel ca suma punctelor pieselor celor mici să dea suma punctelor pieselor din cel mare.

Cari piese rămân afară?

*

83. PROBLEMA CU LIPITUL MĂRCILOR

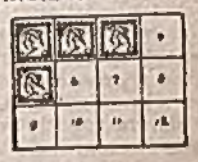

Pe un carton cu 12 spații pentru lipit mărci, de forma celui din figură, să se lipească succesiv câte 4 mărci, grupate, în toate felurile posibile. (De pildă 1, 2, 3, 4, 1, 2, 5, 6, 1, 5, 9, 3, etc.

*

84. FUNDURI PENTRU MITITEI

Pe vremuri era mai răspândit obiceiul ca mititeii și fripturile să fies erivile pe rânduri de lemn.

E vorba acum ca cine mai găsește 5 asemenea funduri să le așeze unul peste altul, astfel ca fiecare fund să fie în contact cu celelalte 4.

(Putem încerca și cu plăci vechi de gramofon).

*

85. SCÂNDURA ŞI FERĂSTRĂUL

Avem o scândură lungă de un metri și lată de 20 cm. Să o tăiem în 5 bucăți și să facem din bucățile rezultate un pătrat.

ROMÂNII DIN CAUCAZ

De vorbă cu badea Toader din Moldovanca.- Botezurile clandestine.- Starostele Ion.- Vreau să-mi reprimesc casa mea mare şi viile

Intr'un scurt popas făcut în orăşelul Krimskaja din Caucaz, am avut plăcuta surpriză să întâlnesc mai mulţi basarabeni şi moldoveni, cu care am stat timp mai îndelungat de vorbă, interesându-mă îndeaproape de viaţa pe care o duc de ani de zile printre străini. Doream să aflu dela ei ce ştiu despre România, de unde au poposit pe meleagurile îndepărtate ale Caucazului părinţii şi bunicii lor.

Constatările făcute sunt dintre cele mai îmbucurătoare, pentrucă fraţii basarabeni, care s'au născut în Caucaz, vorbesc o românească foarte curată, ţin datinele româneşti, cu toată interdicţia impusă sub regimul bolşevic, sunt foarte religioşi şi în casele lor atârnă mândre covoare basarabene.

Dela moldovenii din Krimskaja am aflat, însă, că în jurul acestui orăşel se găsesc mai multe sate populate numai cu basarabeni şi moldoveni, ca Moldovanca, Chiuca şi altele.

Am profitat, deci, de ocazie, ca să vizităm unul dintre aceste sate, nimerind în Moldovanca, sau Moldovanskaja, situată numai la 12 km. de Krimskaja. De departe, se vede că Moldovanca este un sat românesc, după casele mari şi mai curate decât ale rusilor. Sunt acoperite cu ţiglă. Străzile sunt drepte. Satul are mai multe mii de locuitori.

De vorbă cu badea Toader al lui Ilie

Pe una din uliţele satului, ne iese în cale un moşneag de 60 de ani, care ne întreabă dacă suntem moldoveni.

La răspunsul nostru afirmativ, pe faţa îmbătrânită a lui badea Toader trece o undă de lumină şi bucurie. Este fericit că poate sta de vorbă cu fraţii săi din România, despre care i-am vorbit mult, — de îndată ce am intrat în casa lui primitoare. Badea Toader ne ia de braţ şi ne conduce la gospodăria sa, bine îngrijită, prezentându-ne nevasta şi pe cei ai casei.

După câteva cuvinte de bun sosit, îi rugăm să ne istorisească ceva din viaţa sa. Mândru de oaspeţi, începe să vorbească cu glasul emoţionat despre origina familiei sale.

— „Sunt născut aici, acum 60 ani. Părinţii mei au fost aduşi din Basarabia, cu mulţi ani mai înainte. Tatăl meu s'a însurat aici cu o moldoveancă şi a ajuns să-şi agonisească o avere frumoasă. Eu am moştenit casa mare, pe care mi-au luat-o, însă, mai târziu, bolşevicii mutându-şi în ea clubul politic. Mai aveam pământ, vii şi două mori de vânt... Cine am fost eu înainte de bolşevici, puteţi întreba pe oricine din sat.

... „Dar când au venit bolşevicii, mi-au luat totul — casa, pământul şi viile! M'am mutat atunci în căsuţa asta, trudind din greu cu familia mea. Pentru cele două mori, mi se cereau tot felul de taxe şi impozite, până când le-am predat satului, care nu s'a mai îngrijit de ele. Şi s'au prăpădit.

Bătrânul face o pauză, clipeşte mâhnit, oftează, apoi urmează:

— „Am două fete şi doi feciori. Copiii sunt plecaţi în război. Despre unul am auzit că a fost luat de trupele române, cu care lucrează la poduri, dar va veni curând acasă. Îl aştept cu mare nerăbdare! In lipsa lor, aici, eu nevroind să lucrez la colhoz, am trăit din ce primeam dela flăcăii care lucrau acolo, şi din munca braţelor mele, cunoscând puţin lemnăria. Lucram şi reparam trăsurile sătenilor. Aveam însă adeseori neplăceri pentrucă nu lucram la colhoz".

Badea Toader respiră greu, când îşi aminteşte de calvarul îndurat sub bolşevici, după ce mai înainte fusese unul dintre fruntaşii cei mai înstăriţi ai satului.

Cu gândul la Basarbia...

După ce îl ascultăm iarăşi cum ne cere iertăciune că nu ne poate primi în „casa lui cea mare", luată pentru clubul partidului, l-am întrebat ce ştie despre România.

Badea Toader n'a auzit, însă, prea multe despre România, ci numai de Basarabia. Intre timp, casa se umpluse de vecini, dornici de curioşi să stea de vorbă cu noi.

— Despre Basarabia am auzit — cum nu! — ne asigură gazda. Fiindcă toţi din Moldovanca vorbim numai moldoveneşte... „Am avut şi conducători moldoveni în sat şi şcoală în care se învăţa în limba moldovenească; dar bolşevicii au închis-o mai acum cinci ani, ca să ne înveţe copiii numai în limba rusă!"

E acum rândul nostru să le vorbim gazdelor despre România, patria lor de origină, spunându-le cum la noi fiecare ţăran are pământul şi gospodăria sa, de care dispune după bunul plac.

Cei din jurul nostru se minunează despre aceste spuse.

România are 18 milioane de locuitori, — urmăm noi cu destăinuirile.

— „Aşa e de mare Basarabia?" — ne întreabă cu mirare badea Toader, auzind câţi Români trăesc undeva, departe de Caucaz. Tot nu s'a obişnuit încă cu denumirea oficială a ţării, — România...

Le arătăm fotografia M. Sale Regelui Mihai I, despre care ne spun că este frumos şi tânăr, şi a d-lui Mareşal Ion Antonescu, care a pornit cu oştile sale viteze să recucerească Basarabia, răpită cu silă şi mişelie în anul 1940...

Până când fotografiile trec din mână în mână, privim covoarele basarabene din casa lui badea Toader; şi admirăm spiritul de conservare al acestor fraţi uitaţi de noi, care nu şi-au înstrăinat însă graiul şi datinile, după ani de zile de prlbegie prin ţinuturile caucaziene.

Tânărul staroste român Ion

De casa lui badea Toader tocmai când îi vizitam gospodăria, se apropie un tânăr svelt şi chipeş, de vreo treizeci de ani. De curând fusese numit staroste al comunei. Il chema pe badea Toader să se prezinte mâine la primărie, unde reprezentanţii armatei vor aduna întregul norod, ca să statornicească împreună noua rânduială şi conducere a satului.

— „Uite cine a ajuns staroste", — spune cineva, — „cel mai afurisit vrăjmaş de bolşevici".

Familia lui Ion a fost deportată de fosta stăpânire, pentru atitudine potrivnică regimului. Gospodarul lucra de silă la colhoz şi trebuia să îndure tot felul de persecuţii din cauza părinţilor surghiuniţi. Azi le-a răzbunat memoria, preluând conducerea satului pe umerii săi tineri şi viguroşi.

Figura acestui tânăr care a răzbit prin urgia bolşevică, devenind acum conducătorul românilor din Moldovanca, n'am s'o uit curând. Are chiar o înfăţişare de martir autentic.

In legătură cu noua întocmire a satului, le spunem oamenilor că, deocamdată, se va menţine sistemul vechiu al colhozului, ca în Transnistria şi celelalte teritorii luate dela inamic, starea de război neîngăduind o revenire imediată la sistemul proprietăţii personale. Treptat, însă, ţăranii îşi vor reprimi pământurile stăpânite mai înainte şi vor fi stăpâni pe avutul lor.

Bătrânii ne ascultă cu multă atenţie şi ne înţeleg foarte bine, vorbind mai bine româneşte de cât rusеşte:

— „O să-mi reprimesc atunci şi eu casa mea cea mare, pământul şi viile?", se grăbeşte să ne întrebe badea Toader, care parcă a înviat din morţi când aude că va fi iar gazdă de pământ.

Il asigur că le va primi.

Ca să le dovedim ce au ţăranii noştri, le arătăm fotografii cu cai româneşti. Toţi spun că sunt foarte frumoşi, dar badea Toader ne spune că a avut şi dânsul cai la fel de buni. Ne şi arată imediat fotografia lor. Caii i-au fost luaţi pentru colhoz, însă.

Nevasta gazdei ne pune pe masă o sticlă de must şi struguri din bogatele vii ale regiunii, ca să se arate cât mai bucuroasă de oaspeţi.

„Botezuri clandestine"

Numeroasele icoane sfinte de pe pereţii casei ne ispitesc să-i întrebăm pe cei prezenţi, ceva despre viaţa lor religioasă sub regimul bolşevic.

— „Biserica noastră a fost nimicită", — ne răspunde badea Toader, „Dar noi aveam într'un sat un preot ascuns, la care duceam copiii ca să ni-i boteze. Mai târziu acest preot a fost deportat. Azi, cine ştie pe unde îi putrezesc oasele! Intr'o casă mai ferită de lume, ne adunam ca să ne rugăm în taină, cum făceam fiecare şi acasă. Icoanele şi crucile casei le-am păstrat ascunse prin pivniţe şi în pământ, până când le-am putut scoate din nou la lumină"...

...Adică nici sub cea mai înverşunată prigoană anticreştină, Românii caucazieni nu şi-au lepădat credinţa strămoşească, continuând ani de zile să se roage în mod clandestin pentru mântuirea lor din ghiarele Satanei.

Gazdele ne roagă să stăm şi să înoptăm în casa lor, oferindu-ne camera de zile mari şi mai frumos împodobită cu covoare basarabene. Suntem însă nevoiţi să refuzăm acest semn de deosebită ospitalitate.

La plecare, fotografiem familia gazdei, despărţindu-ne cu părere de rău de badea Toader, dela care mai puteam afla încă multe lucruri interesante. Vorba lui ne cucerise; am avut impresia că stăm de vorbă cu un ţăran fruntaş din ţară.

Ne-au urat voie bună şi sănătate, privindu-ne cum plecam mai departe. Gazdele îşi făceau sfânta cruce, rugând ceriul să ocrotească pe toţi ostaşii români, dela care au aflat despre existenţa mândrei noastre Românii, pentru gloria căreia mărşăluim acum peste meleagurile caucaziene...

Serg. Ion I. Pogana
Reporter de război S. M. P.

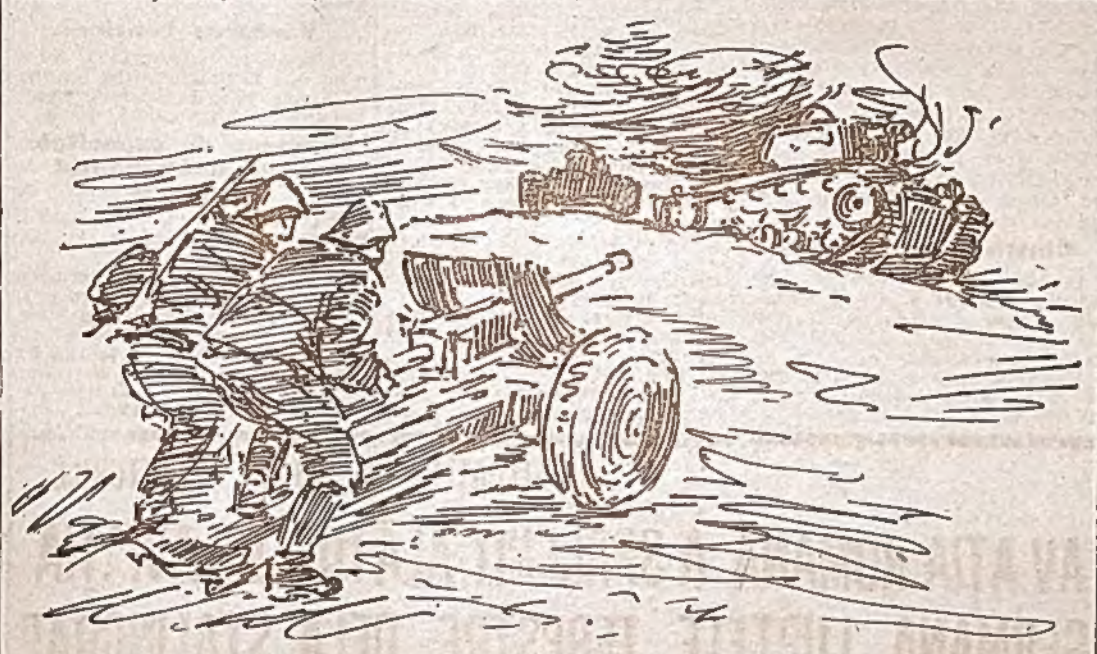

ULTIMELE STIRI

D. Mareşal Antonescu a primit următoarea telegramă:

Refugiaţii şi expulzaţii din Transilvania de Nord, întruniţi în adunarea extraordinară în Cetatea Alba-Iulia vă exprimă întreaga lor gratitudine pentru dragostea cu care aţi îmbrăţişat problemele lor vitale şi pentru căldura lor părintească cu care l-aţi ocrotit în sbuciumul lor, pentru tot ce aţi făcut pentru ei şi simţiţi pentru noi, pentru jertfele pe cari le duceţi pentru noi şi patriei.

Refugiaţii vă roagă să credeţi în devotamentul lor întreg şi necondiţionat, precum şi spiritul lor de jertfă pentru Mareşalul Conducător.

Dr. VIDICAN
Preşedintele Adunării
Alba-Iulia

Vizita şefilor propagandei militare la Berlin

Corespondentul agenţiei Rador transmite din Berlin:

D colonel Mihăilescu, şeful serviciului de propagandă din Marele Stat Major, însoţit de d. Lt. Col. Bălănescu, subşeful serviciului, care se află de câteva zile în vizită oficială la Berlin, a luat contact cu conducătorii propagandei germane depe lângă înaltul comandament al forţelor armate. Delegaţii români au vizitat instituţiile încadrate în această organizaţie, iar Marţi au fost invitaţi şefului propagandei militare germane.

În cursul serii, d. col. Blau conducătorul birourilor de presă şi propagandă militare pentru străinătate, a oferit un ceai în onoarea delegaţilor români, la care au participat numeroşi ofiţeri superiori, precum şi membrii serviciului de presă depe lângă Legaţia României din Berlin.

Pentru cavalerii ordinului „Mihai Viteazul"

D. prof. Mihai Antonescu, vicepreşedintele Consiliului de Miniştri, a primit o delegaţie a forului de conducere a Ordinului „Mihai Viteazu" compusă din doi cavaleri: general N. Rujinski, preşedinte, colonel D Grecescu, colonel Toma Nadolu, colonel B. Mihail, colonel Oncica, colonel Florin Rădulescu, lt. inv V. Cugeranu şi Dragoş St. Berariu.

Cavalerii au înfăţişat dlui vicepreşedinte al Consiliului unele dezideratе ale Ordinului în spiritul convorbirilor ce au avut loc la 20 Iulie la Curtea de Argeş, cu prilejul comemorării Marelui Rege Ferdinand I.

D. prof. Mihai Antonescu a înfăţişat Cavalerilor Ordinului respectul pe care-l poartă personal şi guvernul ţării acelora care sunt mândria Ordinului nostru ostăşesc, Cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazu".

D-sa a expus programul general privitor la protecţia invalizilor, orfanilor şi văduvelor de război, rolul ce va reveni Cavalerilor Ordinului Mihai Viteazul în împlinirea acestei opere, ca şi tuturor eroilor decoraţi în acest război, în cadrul organizaţiei foştilor combatanţi, precum şi misiunea ce vor avea Cavalerii Ordinului „Mihai Viteazu" în opera de refacere naţională a Mareşalului Antonescu.

D. vicepreşedinte al Consiliului a aprut chiar şi au fost desemnaţi Cavalerii care vor reprezenta Ordinul în Consiliul Ministerial, care funcţionează la Preşedinţia Consiliului de Miniştri, pentru ocrotirea invalizilor, orfanilor şi văduvelor, precum şi în comitetul de recompense naţionale al foştilor combatanţi, care a fost organizat de guvern.

Ingineri italieni în Capitală

De câtva timp sunt oaspeţii Capitalei noastre, invitaţi de ministerul de agricultură, un grup de tehnicieni italieni în frunte cu d. senator inginer Prampolini. Oaspeţii italieni au vizitat cu deamănuntul lucrările de asanarea lacului Buftea, lucrările de derivaţie pentru alimentarea lacurilor din Jurul Capitalei.

Ziarele finlandeze despre România

Ziarul „Helsingin Sanomat", publică la loc de frunte un lung articol intitulat „Zile de toamnă" în România.

Referindu-se la audienţa ce a avut-o la M. S. Regele ziaristul finlandez declară:

„L-am vizitat pe Suveranul României la Sinaia. Tânărul Rege Mihai I-ne primeşte fără etichetă inutilă. Din timp în timp ne surâde. Cu glas liniştit, Suveranul ne întreabă cum am călătorit, interesându-se în deosebi de Finlanda. După o jumătate de oră se retrage şi noi începem să vizităm palatul".

Călătoria ziariştilor finlandezi în România a dat rezultate foarte pozitive. În România am avut mari surprize. M'am plimbat pe străzile Bucureştiului ca într'un vis. Mă întrebam cum este cu putinţă să văd ceeace vedem într'o ţară în plin război. Automobile circulă, pâinea, uleiul, carnea, etc. sunt cartelate, dar în practică nici nu se bagă de seamă. Se găsesc de toate. În special recolta de fructe este foarte bună.

În încheere ziarul finlandez spune că toate acestea sunt foarte explicabile fiindcă România este o ţară foarte bogată, admirabil organizată şi condusă.

Lemne pentru casa I.O.V.

Ministerul apărării naţionale, Casa invalizilor, orfanilor şi văduvelor de războiu, aduce la cunoştinţa protejaţilor I. O. V. din campania 1916—1921, şi din actualul războiu cu domiciliul în Bucureşti şi comunele suburbane, care n'au primit bonul de lemne până în prezent dela Serviciul ocrotirilor din str. General Berthelot nr. 24, să se grăbească cu depunerea cererilor şi dovezilor de mahala, pentru obţinerea bonului respectiv.

Cinstirea grănicerilor

Un regiment de grăniceri face pomenirea eroilor — ofiţeri, subofiţeri şi trupă — morţi pe câmpul de onoare în luptele din anul 1941 contra bolşevismului.

Solemnitatea se va oficia în ziua de 23 Oct. la Troiţica iar în ziua de 24 Oct. la Vacarjani (Transnistria).

La cimitirul eroilor dela Vacarjani lângă Odesa se va aşeza şi sfinţi o troiţă în amintirea acestor eroi.

Cinstiţi eroii noştri şi rugaţi-vă pentru pomenirea lor.

6704 clădiri distruse la Malta

După cum se anunţă din izvor britanic, în insula Malta au fost distruse 6704 clădiri în urma atacurilor aeriene germane şi italiene.

Semănatul grâului

Interesele ţării cer ca anul acesta să punem cât mai mult grâu de toamnă. Populaţia, armatele şi aliaţii, au nevoie de mult grâu. Şi, să fim drepţi, chiar agricultorii au interes să pună mult grâu. Preţul este bun şi va fi şi mai bun.

Anul acesta trebuie să punem cât mai mult grâu. Nu vom ţine seamă nici de rotaţie, nici de planta premergătoare, nici de cele două arături. Cu toate acestea, nu vom pune grâu în porumbişte atunci când avem măzăriste or fasolişte.

Prin urmare

1) vom pune grâu, mai întâi, în toate locurile unde au fost culturi de leguminoase (mazăre, borceag, fasole, linte soia) chiar dacă nu am întors pământul după recoltă aşa cum se cerea să facem;

2) vom pune grâu în toate ogarele negre, sau sterpe, chiar dacă au fost lăsate să se înierbeze;

3) vom mai pune grâu, în toate locurile unde au fost prăşitoare de vară (cartofi, sfeclă, varză, rapiţă şi altele) chiar dacă nu au fost întoarse;

4) vom mai pune grâu în toate locurile cari au fost întoarse încă după recoltă, chiar dacă pe ele au fost tot păioase;

5) putem pune grâu după păioase, chiar dacă locurile nu au fost desmiriştite;

6) În sfârşit, mai putem pune grâu chiar după porumb, dacă până la vremea aceasta l-am tăiat şi dus acasă, cu coceni cu tot şi dacă punem copiii să adune cloţurile, ca să meargă bine plugul şi maşina de semănat.

Vânzarea benzinei

Se aduce la cunoştinţă că începând dela 15 Noembrie 194. benzina nu se mai vinde în comerţ, decât numai pe bază de cartele.

Examene de capacitate pentru învăţământul secundar

D. ministru al culturii naţionale, I. Petrovici, a semnat următoarea decizie:

Se instituie o sesiune de examene integrale de capacitate pentru ocuparea catedrelor vacante din învăţământul de grad secundar.

Aceste examene se vor ţine la Universitatea din Bucureşti cu începere dela 15 Ianuarie 1943 şi se vor repeta cu grupa de candidaţi, pentru cei cari vor face dovada că sunt mobilizaţi — odată pe lună — pe tot timpul cât va dura starea de război.

Pentru fete se ţine o singură dată

Japonezii înaintează mereu

Bătălia pe mare şi pe uscat a luat cel mai înverşunat caracter în regiunea insulelor Salomon. Sosirea unor noui forţe japoneze şi americane a dat loc la angajamente care sunt încă în curs dar care vor avea un caracter hotărîtor.

Lupte importante se dau în Noile Hebride, Noua Caledonie şi mai ales în insula Guadalcanal unde cu toată opoziţia adversarilor forţele japoneze au reuşit să debarce în număr mare şi înaintează neîntrerupt spre poziţiile vitale ale americanilor.

Iadul dela Malta

De câtva timp au reînceput bombardamentele extraordinare efectuate de forţele aeriene ale Axei găsind fortăreaţa britanică din Mediterană în condiţiuni de apărare mai grele decât trecuta ofensivă germană.

Toţi Francezii la dispoziţia Statului

S'a anunţat din Vichy că toţi bărbaţii francezi în vârstă de 18 la 50 de ani vor fi înregistraţi urmând astfel a fi oricând la dispoziţia Statului.

Populaţia civilă părăseşte Dakarul

La Dakar, populaţia civilă, sub supravegherea personală a d-lui Brévie, ministrul Coloniilor, a început să părăsească oraşul.

Au plecat până acum şase mii de civili dintre care trei mii copii.

Americanii nu mai au carne

Marţi a fost prima zi în care a fost interzis la New-York consumul de carne.

Victimele englezilor la Creuzot

57 de morţi, printre care 17 femei, şi 270 de răniţi, printre care 90 în stare gravă depe urma arsurilor, — iată bilanţul zilei tragice în cursul căreia a avut loc bombardamentul asupra localităţii Le Creuzot.

De Marţi până Miercuri alţi trei răniţi au încetat din viaţă.

80.800 lucrători americani au încetat lucrul

Se află din Washington că comitetul lucrărilor de armament a adus la cunoştinţă că în luna Septembrie, industria de război a Statelor-Unite a înregistrat 187 greve în cursul cărora 80.800 lucrători au încetat lucrul cauzând astfel o pierdere de 318.900 zile de lucru.

Faţă de statisticile din luna precedentă, industria de armament american a pierdut în cursul lunei Septembrie 51.500 zile de lucru mai mult decât în luna August a anului curent.

Rusul plăteşte...

Cu toate sacrificiile făcute de ruşi, englezii îi obligă la plata întregului material expediat şi neajuns la destinaţie. Ziarul subliniază că politicienii Londrei, sunt înainte de toate, oameni de afaceri.

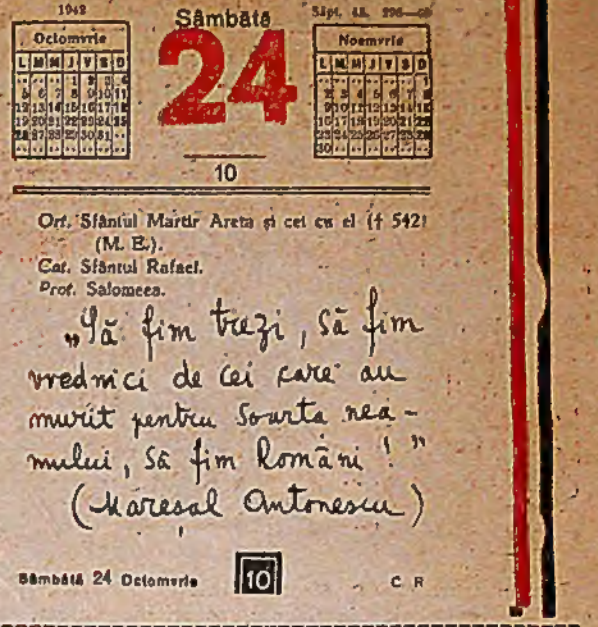

SITUAŢIA PE TOATE FRONTURILE

AVIAŢIA ROMÂNĂ A SPRIJINIT ALĂTURI DE AVIAŢIA GERMANĂ, LUPTELE TERESTRE DELA STALINGRAD

Cu toată schimbarea vremii — ploi neîntrerupte şi frig aspru — pe frontul de răsărit acţiunile continuă să se desfăşoare cu aceeaşi amploare şi intensitate.

Bolşevicii şi-au continuat, cu o îndârjire crescândă, acţiunile lor disperate din partea de nord a Stalingradului, în scopul de a obţine cât de mici avantagii pentru a-şi uşura cât de cât situaţia din ce în ce mai gravă. Înverşunarea atacurilor în acest punct se datoreşte extraordinarei importanţe pe care o prezintă din punct de vedere strategic.

Bolşevicii au aruncat din nou în luptă puternice formaţiuni de infanterie şi blindate, sacrificând unităţi întregi, fără însă a obţine vreo decizie. Forţele germane au cucerit alte blocuri şi poziţii puternic fortificate inamice. Aviaţia a atacat în tot timpul zilei marea uzină de fier, distrugând pregătirile de atac şi poziţiile de apărare bolşevice.

La aceste atacuri au luat parte, cu deosebit succes, şi escadrilele române, sprijinind formaţiunile armatei.

NOUI SUCCESE ALE FORŢELOR GERMANE IN CAUCAZ

Cu toate ploile abundente, având pe alocuri caracterul unor ruperi de nouri, acţiunile ofensive germane din partea de Vest a frontului caucazian, au fost continuate cu succes. Prin atacuri furioase date fără întrerupere, bolşevicii au încercat să recâştige poziţiile pierdute cu o zi înainte în spaţiul dela Novorossisk. Ei au fost respinşi cu pierderi grele. În contratac, forţele germane de munte au străpuns poziţiile de campanie inamice cu toate ploile torenţiale. În lupte grele, date din casă în casă, ele au ocupat două localităţi importante şi au nimicit cu acest prilej un regiment de puşcaşi sovietic. Au fost luaţi peste 1200 de prizonieri şi au fost capturate 7 tunuri, 127 mitraliere şi alte numeroase materiale de război importante.

La sud de Terek nu au avut loc decât lupte locale. În acest sector, formaţiuni de cavalerie şi artilerie sovietică au încercat să ajungă trecând peste un teren păduros, greu accesibil, în spatele trupelor germane. Mişcarea inamicului fiind simţită, bolşevicii au fost prinşi în focul concentric al formaţiunilor motorizate germane şi decimate.

URIAŞĂ BĂTĂLIE AERIANĂ IN AFRICA DE NORD INTRE FORŢELE AXEI ŞI CELE BRITANICE

In Africa de Nord a avut loc o nouă mare bătălie aeriană care s'a terminat prin victoria aviaţiei Axei contra aviaţiei britanice. In această bătălie au fost angajate 400 avioane din ambele părţi...

Aviatorii italieni au doborât 44 avioane britanice, cei germani 11, iar alte şase au fost doborâte de artileria antiaeriană. A doua zi au mai fost doborâte de artileria antiaeriană şi de aviaţia de vânătoare alte 12 avioane inamice.

Aviaţia germană şi italiană şi-a continuat cu succes operaţiunile contra bazelor aeriene şi instalaţiilor importante din insula Malta.

In zilele de 20 şi 21 Octombrie avioane italiene de bombardament au atacat obiectivele militare dela Gibraltar, cu rezultate vizibile.

Tipografia Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANA", Bucureşti Str. Sărindar, 5-7-9 (tel. 3.84.30), înmatr. sub Nr. 156/942 la Reg. Oficiului Comerţului Bucureşti.
Tipărită la 24. X. 1942